

**หลักธรรมาภิบาล และความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงิน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้**

**The Good Governance and the Accountants Competency towards
the Financial Statement of Local Administrative Organizations
Touring on Five Southern Border Provinces**

นิสาชล หวานประาะ

Nisachon Wanproh

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy**

Prince of Songkla University

2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ หลักธรรมาภิบาลและความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อ
 คุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้เขียน นางสาวนิสาชล หวานเปราะ

สาขาวิชา การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
 (รองศาสตราจารย์สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร)

.....ประธานกรรมการ
 (ดร.จิราภา ซาลาธราวัฒน์)

.....กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร)

.....กรรมการ
 (ดร.กุลวดี ลิ้มอุสัน โน)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
 เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลการวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคล
ที่มีส่วนช่วยเหลือ

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ลงชื่อ.....

(นางสาวนิศาชล หวานเปราะ)

นักศึกษา

(4)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อนและ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวนิสาชล หวานเปราะ)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	หลักธรรมาภิบาลและความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อ คุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้เขียน	นางสาวนิศาชล หวานเปราะ
สาขาวิชา	บัญชี
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความสามารถของ นักบัญชีกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยจำนวน 212 คน จากจำนวนประชากร 450 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) มีความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล ความรู้ความสามารถของนักบัญชี และคุณภาพงบการเงินทุกด้านอยู่ในระดับ “มาก” อีกทั้งหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพงบการเงิน ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพงบการเงิน และหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

งานวิจัยสามารถพัฒนาให้บุคลากรตระหนักถึงหลักธรรมาภิบาล และความรู้ความสามารถ ของนักบัญชี ส่งผลให้คุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Thesis Title	The Good Governance and the Accountants Competency Towards The Financial Statement of Local Administrative Organizations Touring on Five Southern Border Provinces
Author	Miss Nisachon Wanproh
Major Program	Master of Accountancy
Academic Year	2014

ABSTRACT

The objectives of this study are to examine: (1) the relationship between the principles of good governance and the financial statements of local organizations in the five southern border provinces, (2) the relationship between the ability of accountants and the quality of financial statements of local governments in the five southern border provinces, (3) the relationship between the principles of good governance and the ability of the accountants of local governments in the five southern border provinces. The sample size of 212 was drawn from 450 of the population. The structured questionnaires were used to collect the data. The Pearson's correlation coefficient was employed for the analysis.

The results of the study revealed that Executive Councilors (Finance) gives precedence to the principles of good governance the competence of accountants and all sides of the quality of financial statements in the "high" level and the principle of good governance has a positive relationship with the quality of financial statements. The competency of accountants is positively correlated with the quality of financial statements. And the principle of good governance has a positive relationship with the competency of accountants, the statistically significant at 0.05.

The research could lead to improve and develop the principle of good governance, the ability of accountants and enhance the quality of financial statements of Local Administrative Organizations.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับคำปรึกษา ความรู้ ตลอดจนคำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของ รองศาสตราจารย์สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณ ดร.กฤษดี ลีมอัสันโน และ ดร.จิราภา ซาลาธราวัฒน์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้วิชาความรู้ ตลอดจนเจ้าของผลงาน ตำราและเอกสารทางวิชาการทุกท่านที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาในงานวิจัยฉบับนี้ รวมถึงบุคลากรของหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณคณะผู้บริหารเทศบาลนครยะลา และคณะผู้บริหารองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลของผู้วิจัย ตลอดจนบิดา มารดา เพื่อนทุกคนในหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต รุ่นที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บุพการี คณาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งหมดให้แก่ผู้วิจัย ตลอดจนเป็นองค์ความรู้แก่ข้าราชการ พนักงานขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อตนเอง สังคมและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

นิสาชล หวานประาะ

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อ	(5)
	ABSTRACT	(6)
	กิตติกรรมประกาศ	(7)
	สารบัญ	(8)
	รายการตาราง	(10)
	รายการภาพประกอบ	(11)
บทที่		
1	บทนำ	1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
	คำถามการวิจัย	2
	วัตถุประสงค์การวิจัย	3
	สมมติฐานการวิจัย	3
	ขอบเขตการวิจัย	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
	นิยามศัพท์	5
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ	7
	แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น	10
	แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล	14
	แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชี	19
	แนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพงบการเงิน	25
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
	กรอบแนวคิดการวิจัย	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย	37
	ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง	37
	แหล่งข้อมูลการวิจัย	38
	การวัดค่าของตัวแปร	39
	เครื่องมือและการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
	ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
	การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าทางสถิติ	43
4	ผลการวิจัย	45
	ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ)	45
	ข้อมูลทั่วไปของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	47
	ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล	49
	ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชี	53
	ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับคุณภาพงบการเงิน	58
	การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมติฐาน	63
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	76
	สรุปผลการวิจัย	76
	การอภิปรายผลการวิจัย	84
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	87
	ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ	88
	บรรณานุกรม	89
	ภาคผนวก	96
	ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	97
	ประวัติผู้เขียน	108

รายการตาราง

ตาราง	หน้า	
3.1	สรุปผลค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตร IOC	42
3.2	สรุปผลค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficients)	42
4.1	แสดงจำนวน ร้อยละ จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ)	45
4.2	แสดงจำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	47
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับ หลักธรรมาภิบาล ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	49
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับ ความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	54
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับ คุณภาพงบการเงินของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	59
4.6	เมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Matrix) หลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	64
4.7	เมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Matrix) ความรู้ความสามารถ ของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	69
4.8	เมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Matrix) หลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	72
5.1	สรุปผลการวิจัยตามข้อสมมติฐานการวิจัย	78

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	36
2	หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	67
3	ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	70
4	หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของนักบัญชี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	75

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540 ได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นไว้ และชัดเจนขึ้นภายหลังที่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 หมวดที่ 14 โดยรัฐบาลกระจายอำนาจการบริหารและการคลังให้องค์กรอื่นในการตัดสินใจอย่างอิสระ มีอำนาจหน้าที่ งบประมาณ ทรัพย์สิน บุคลากรขององค์กรอย่างชัดเจน เรียกองค์กรนี้ว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ซึ่งเป็นองค์กรที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจร่วมคิด ร่วมบริหารและติดตามประเมินผลผ่านโครงการต่างๆ อีกทั้งยังจะเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ จากการบริหารงบประมาณที่มีการจัดเก็บรายได้เองและรัฐบาลจัดสรร ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพให้ประชาชนกินดีอยู่ดี มีความสุข ทั้งเศรษฐกิจและสังคม พร้อมกับการสร้างชื่อเสียงให้กับองค์กรสู่สากลอย่างเป็นรูปธรรมในอนาคตต่อไป (เทศบาลนครยะลา, 2551, น. 8)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะมีความแตกต่างกันตามวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประชากร ความสามารถ ความรับผิดชอบ หรือแม้แต่การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยองค์กรได้นำแนวทางหลักธรรมาภิบาล หรือการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มาเป็นกลไกควบคุมการบริหารงานมุ่งเน้นความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ในการบริหารงานที่ดีมีโครงสร้างและกระบวนการของภาวะผู้นำ เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ระบบการปฏิบัติงานเกิดผลสัมฤทธิ์ ดังจะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการซึ่งประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อ/สามารถตรวจสอบได้ หลักเปิดเผย/โปร่งใส หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหานั้นตามดี หลักการกระจายอำนาจ หลักคุณธรรม/จริยธรรม (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี, 2546) เพื่อรักษาผลประโยชน์ขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ ตระหนักถึงสังคมและประชาชนเป็นหลัก อีกทั้งยังช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง การทุจริต ความไม่เสมอภาค หรือการปิดบังข้อมูลข่าวสาร รวมถึงช่วยลดปัญหาในการบริหารสภาพคล่องทางการเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเคยเผชิญมาด้วยกันทั้งสิ้น (วิระศักดิ์ เครือเทพ, 2554) อย่างไรก็ตาม ไม่เพียงหลักธรรมาภิบาลที่เป็นตัวควบคุมการบริหารงานเท่านั้น ผู้จัดทำบัญชีก็เช่นกัน ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการ

ดำเนินงานที่จะให้องค์กรประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้จัดทำบัญชีจะต้องมีความรู้ความสามารถด้านบัญชีและทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับบัญชีทำหน้าที่ในการรวบรวมผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการประมวลผลออกมาในรูปของงบการเงินตามกระบวนการทางบัญชี เพื่อตอบสนองความต้องการแก่ผู้ใช้งบการเงินที่เกี่ยวข้อง (เบญจวรรณ ชาติจ้อหอ, 2550, น. 135-136) อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งที่แสดงถึงผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินและการเปลี่ยนแปลงการเงินขององค์กรจากเหตุการณ์ในอดีตถึงปัจจุบัน ตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่าง ซึ่งทำให้งบการเงินมีความน่าเชื่อถือและมีความเชื่อมั่น แสดงให้เห็นถึงการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความระมัดระวัง ความเป็นกลาง และความครบถ้วนของเนื้อหา (ปาลวี เชาว์พานิช, 2549, น. 124)

หลักธรรมาภิบาลถือเป็นแนวทางที่สำคัญในการควบคุมการบริหารงาน ไม่เว้นแม้กระทั่งนักบัญชีที่ถือว่าเป็นหัวใจหลักที่สำคัญในการดำเนินงานทางด้านงบประมาณ การรับ การจ่าย จำเป็นต้องมีทั้งหลักธรรมาภิบาลและความรู้ความสามารถทางด้านบัญชี ที่ผ่านมาสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินประมาณร้อยละ 80 ได้พบความผิดพลาดของการดำเนินงานตามระเบียบ วิธีปฏิบัติและการบันทึกบัญชี โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริเวณภาคใต้ตอนล่างใน 5 จังหวัดชายแดน เนื่องจากเป็นพื้นที่ของเหตุการณ์ความไม่สงบ และติดกับเขตชายแดนที่เป็นแหล่งรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากไม่มีหลักธรรมาภิบาลและความรู้ความสามารถในปฏิบัติงานของนักบัญชี ผลสัมฤทธิ์ที่แสดงออกมาจะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพงานที่ขาดประสิทธิภาพ ทั้งยังทำให้งบการเงินที่เป็นการแสดงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินขาดความน่าเชื่อถือ ขาดเสถียรภาพที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาและไม่ทันต่อความต้องการของผู้ใช้งบการเงิน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2554, น. 62-64)

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้น เพื่อประเมินความเข้าใจของหลักธรรมาภิบาลและความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินอย่างไร ทั้งยังเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาหลักธรรมาภิบาลและความรู้ความสามารถของนักบัญชีอันจะนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้ใช้งบการเงินที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

คำถามการวิจัย

1. หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างไร
2. ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างไร

3. หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนใต้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความสามารถของนักบัญชีกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการศึกษา หลักธรรมาภิบาลและความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

H 1 : หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

H 2 : ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

H 3 : หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง หลักธรรมาภิบาล และความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้วางขอบเขตของการวิจัย คือ ศึกษาหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 ด้าน หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง ภาระรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ เปิดเผย/โปร่งใส หลักนิติธรรม ความเสมอภาค การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทมติ การกระจายอำนาจ คุณธรรม/จริยธรรม และศึกษาความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4 ด้าน คือ ทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์ และศึกษาคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 ด้าน คือ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ การเปรียบเทียบได้ ว่าแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 450 คน 450 หน่วยงาน (สำนักงานพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง, กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรต่อไปนี้

1) หลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 10 ด้าน ประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อ/สามารถตรวจสอบได้ หลักเปิดเผย/โปร่งใส หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทมติ หลักการกระจายอำนาจ หลักคุณธรรม/จริยธรรม

2) ความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์

3) คุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้

4. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ สตูล สงขลา ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะดำเนินการในช่วงเวลาตั้งแต่ ตุลาคม พ.ศ. 2555 – พฤษภาคม พ.ศ. 2557

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาความรู้ความสามารถของนักบัญชี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใ้งบการเงินมีคุณภาพ ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานเกิดผลสัมฤทธิ์
2. สร้างองค์ความรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาล ความรู้ความสามารถของนักบัญชีและคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นิยามศัพท์

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักการบริหารงานที่มีความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ เอกชน สังคม และประชาชน ในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน เพื่อพัฒนาสังคมที่ให้เป็นธรรม และเที่ยงตรง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยศึกษา 10 ด้าน คือ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง ภาระรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ เปิดเผย/โปร่งใส หลักนิติธรรม ความเสมอภาค การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ การกระจายอำนาจ คุณธรรม/จริยธรรม (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี, 2546)

ความรู้ความสามารถของนักบัญชี หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความเข้าใจในหน้าที่ของตนเอง และประสบการณ์ในการปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในองค์กร ซึ่งมีการจัดการ จรรยาบรรณและการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในวิชาชีพบัญชี โดยศึกษา 4 ด้าน คือ ทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ และทักษะด้านประสบการณ์

คุณภาพงบการเงิน หมายถึง กระบวนการรายงานทางการเงินที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ โดยศึกษา 4 ด้าน คือ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบได้ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2547)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ระบบการปกครองตนเองในการบริหารขององค์กรร่วมกับประชาชนในท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่นนั้นๆ โดยการวิจัยครั้งนี้กล่าวถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ สตูล สงขลา ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) หมายถึง ข้าราชการท้องถิ่นตำแหน่งสูงสุดของฝ่ายประจำ ที่มีหน้าที่รับนโยบายจากผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายการเมือง) และควบคุม สั่งการ ข้าราชการประจำทุกสำนัก หรือกอง โดยต้องปฏิบัติตามแบบแผนทางราชการ คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดเทศบาล

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาหลักธรรมาภิบาลและความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
4. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชี
5. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพงบการเงิน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับนี้กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการบัญชีภาครัฐระหว่างประเทศฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน พ.ศ. 2549 ได้กล่าวไว้ว่า “งบการเงิน” หมายถึง งบที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของหน่วยงานอย่างมีแบบแผน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและประเมินผลเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร โดยทั่วไปในภาครัฐมุ่งที่จะแสดงความรับผิดชอบต่อสาธารณะของหน่วยงานที่รับผิดชอบ อาจจะไปใช้ในการพยากรณ์ระดับทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง ความเสี่ยง และความไม่แน่นอนที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งได้กำหนดเกณฑ์การนำเสนองบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถเปรียบเทียบได้กับงบการเงินในงวดก่อนๆ ของหน่วยงานและงบการเงินของหน่วยงานอื่น ภายใต้หลักการบัญชีเกณฑ์คงค้าง เพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้งบการเงิน ได้แก่ ประชาชนผู้เสียภาษี สมาชิกสภา เจ้าหน้าที่ คู่ค้าและคู่สัญญา สื่่อมวลชนและบุคลากรของหน่วยงาน โดยข้อมูลที่จัดทำจะถือว่าเป็นสาระสำคัญหากการไม่แสดงข้อมูล หรือการแสดงผลผิดพลาดมีผลกระทบต่อตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน โดยมีข้อสมมติฐานว่าผู้ใช้งบการเงินต้องมีความรู้ความเข้าใจทางบัญชีและเศรษฐกิจของหน่วยงาน

รวมถึงความรับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของหน่วยงานอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละหน่วยงานตามโครงสร้างของหน่วยงานนั้นๆ

การให้ความสำคัญผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตที่เป็นเครื่องมือของหน่วยงาน ในการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ แต่ก็ไม่ได้ก่อให้เกิดกระแสเงินสดสุทธิรับเข้าหน่วยงานโดยตรงเรียกว่าสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิด “ศักยภาพในการให้บริการ” ส่วนสินทรัพย์ที่ใช้ในการก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับเข้าสุทธิเรียกว่าสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิด “ผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต” เพื่อรวมวัตถุประสงค์ความต้องการไว้ด้วยกัน ในขณะที่ข้อมูลในงบการเงินบางหน่วยงานอาจไม่สนองตอบตามวัตถุประสงค์ในเรื่องการแสวงหากำไร ซึ่งผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบต่อผลสำเร็จในการให้บริการ และข้อมูลที่สนับสนุนต่างๆ รวมถึงข้อมูลที่ไม่ใช่งบการเงินมาประกอบหมายเหตุด้วย การให้ข้อมูลผู้ใช้เกี่ยวกับทรัพยากรและภาวะผูกพัน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาและกระแสไหลเข้า ออกของทรัพยากร ข้อมูลนี้ก็มีประโยชน์สำหรับผู้ใช้ในการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการเพิ่มปริมาณและเพิ่มศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ณ ระดับที่กำหนด อีกทั้งยังมีการสนับสนุนให้หน่วยงานนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อช่วยในการประเมินผลการดำเนินงานและการกำกับดูแลสินทรัพย์ ตลอดจนการตัดสินใจและการประเมินผลเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่นอกเหนือจากที่กำหนด

การนำเสนองบการเงิน โดยถูกต้องตามที่ควรคือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของผลกระทบของรายการเหตุการณ์อื่นๆ การนำเสนอข้อมูลตลอดจนนโยบายการบัญชีในลักษณะที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เชื่อถือได้ เปรียบเทียบกันได้ และเข้าใจได้ ในความรับผิดชอบต่องบการเงินที่ต้องประเมินความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของหน่วยงาน โดยหลักปกติงบการเงินจะถูกจัดทำขึ้นภายใต้ข้อสมมติฐานที่หน่วยงานมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและตามข้อผูกพันทางกฎหมายที่คาดการณ์ได้ โดยประเมินสมมติฐานของการดำเนินงานต่อเนื่องไม่ถือการทดสอบสภาพคล่องทางการเงิน การพิจารณาขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริง มักจะใช้กับระดับหน่วยงานมากกว่าใช้กับระดับรัฐบาลโดยรวม ซึ่งจำเป็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานทั้งในปัจจุบันและที่คาดหวังในอนาคต

งบการเงินเป็นผลของการประมวลรายการทางบัญชีหรือเหตุการณ์อื่นตามลักษณะหรือหน้าที่นั้นๆ ที่หลากหลายของหน่วยงาน มีผลกระทบที่แตกต่างกันต่อความสามารถในการบรรลุพันธกิจในการส่งมอบผลผลิตของหน่วยงาน การเปิดเผยถึงองค์ประกอบของผลการดำเนินงาน จะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น รวมถึงจะช่วยในการพยากรณ์ผลงานในอนาคต ตลอดจนปรับคำอธิบายต่างๆ และการลำดับการนำเสนอรายการต่างๆ

เมื่อเห็นว่าจำเป็นต่อองค์ประกอบของผลการดำเนินงาน ปัจจัยที่จะต้องนำมาพิจารณาถึงความมีสาระสำคัญและลักษณะของรายได้และค่าใช้จ่าย โดยกระบวนการขั้นสุดท้าย คือ การนำเสนอข้อมูลที่ได้สรุปและจัดประเภท อีกทั้งข้อมูลกระแสเงินสดช่วยให้เกณฑ์การประเมินความสามารถของหน่วยงานในการก่อให้เกิดเงินสดและรายการเทียบเท่าเงิน การทำให้ข้อมูลในงบการเงินแต่ละงวดเปรียบเทียบกันได้ดียิ่งขึ้น หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลของงวดก่อนเปรียบเทียบสำหรับทุกรายการที่แสดงในงบการเงินงวดปัจจุบัน หากมาตรฐานการบัญชีภาครัฐมิได้อนุญาต หน่วยงานต้องแสดงข้อมูลเชิงบรรยายและพรรณนาในลักษณะข้อมูลเปรียบเทียบด้วย ซึ่งการจัดทำงบการเงินอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งหลังสิ้นปีงบประมาณ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงระยะเวลารายงานและ เป็นเหตุให้หน่วยงานต้องนำเสนองบการเงินซึ่งมีรอบระยะเวลาบัญชียาวกว่าหรือสั้นกว่าหนึ่งปี หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากรายการอื่นในลักษณะที่เป็นระบบให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ในทางปฏิบัติในการเสนอในหมายเหตุงบการเงิน และข้อเท็จจริงที่ทำให้จำนวนเงินที่มีการเปรียบเทียบกันสำหรับงบการเงินบางงวดไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ เพื่อเป็นประโยชน์ของงบการเงินที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินระหว่างกาลจะด้อยลงไป หากผู้ใช้ไม่สามารถนำมาใช้ได้ภายในช่วงเวลาที่เหมาะสมผลหลังวันสิ้นรอบระยะเวลา ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ การใช้เกณฑ์หรือมูลฐานการวัดมูลค่าที่ใช้จัดทำงบการเงินเป็นส่วนสำคัญที่หน่วยงานต้องให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้งบการเงิน เพราะเกณฑ์ดังกล่าวที่หน่วยงานใช้จัดทำงบการเงินมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ใช้งบการเงิน หากหน่วยงานใช้เกณฑ์ในการวัดมูลค่าในงบการเงินมากกว่าหนึ่งเกณฑ์ หน่วยงานต้องเปิดเผยให้ทราบถึงประเภทของสินทรัพย์และหนี้สินที่นำเกณฑ์การวัดมูลค่าแต่เกณฑ์มาใช้ ในการตัดสินใจว่าหน่วยงานต้องเปิดเผยนโยบายการบัญชีเรื่องใดบ้าง ผู้บริหารต้องพิจารณาว่าการเปิดเผยนั้นจะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินได้ว่ารายการบัญชีเหตุการณ์อื่นๆ และสภาพการณ์ ได้นำมาสะท้อนไว้ให้เห็นในผลการดำเนินงานทางการเงินและฐานะทางการเงินที่รายงานได้อย่างไร การเปิดเผยให้ทราบถึงนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารเลือกใช้ จะมีประโยชน์มากต่อผู้ใช้งบการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวโน้มของข้อมูลทางการเงิน เพื่อการคาดการณ์ ในบางสถานการณ์ (กรมบัญชีกลาง, มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ, 2549)

สรุปได้ว่า การดำเนินงานของหน่วยงานจำเป็นที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งหลังสิ้นปีงบประมาณ ซึ่งถือว่าเป็นสาระสำคัญในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นประโยชน์เชิงเศรษฐกิจทั้งปัจจุบันและอนาคตต่อผู้ใช้งบการเงินที่เกี่ยวข้อง รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำงบการเงินด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น

โดยทั่วไปหลักการปกครองย่อมจำเป็นจะต้องมีการรวมศูนย์กลางของอำนาจไว้สำหรับเป็นกลไกในการประสานและสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันขององค์กรต่างๆ เพื่อควบคุมระบบเศรษฐกิจสังคมให้มีคุณภาพและผลประโยชน์ร่วมกัน การมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแต่มีความหลากหลายรูปแบบ เรียกว่า “การกระจายอำนาจ” ในการจัดสรรอำนาจการบริหารและการตัดสินใจจากส่วนกลางยังท้องถิ่นต่างๆ เรียกว่า “การปกครองส่วนท้องถิ่น” ซึ่งด้านงบประมาณก็เป็นส่วนหนึ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดการจำเป็นต้องมีแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่ได้วางไว้

1. การกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่นหรือชุมชนในการดำเนินงานและจัดสรรทรัพยากรตามความรับผิดชอบได้อย่างอิสระ โดยมีรูปแบบการกระจายอำนาจ (ฐานข้อมูลการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า) ดังนี้

1) การกระจายอำนาจตามอาณาเขต แต่ละท้องถิ่นมีการปกครองตนเองในการบริหารจัดการตามท้องถิ่นที่รับผิดชอบได้อย่างอิสระ

2) การกระจายอำนาจตามบริการ ที่อาศัยเทคนิคความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการให้บริการ เช่น การผลิตกระแสไฟฟ้า การประปา เป็นต้น

การกระจายอำนาจมีความหลากหลายในการบริหารจัดการ และการเปลี่ยนแปลงตามสถานะต่างๆ ของการกระจายอำนาจ สามารถแบ่งขอบข่ายได้ (ฐานข้อมูลการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า) ดังนี้

1) การกระจายอำนาจแบบจำเป็น เกิดจากการบริหารงานของรัฐมีสถานะล้มเหลว ไม่สามารถกระจายอำนาจลงในบางพื้นที่ได้ และประชาชนไม่มีขาดความเชื่อมั่นต่อศักยภาพของรัฐบาล

2) การกระจายอำนาจแบบรัฐวิสาหกิจ เป็นการบริหารที่ขาดเสถียรภาพ โดยรัฐถ่ายโอนกิจการบางอย่างให้ภาคเอกชนในการเป็นผู้จัดทำ โดยความร่วมมือของรัฐกับเอกชน เช่น การโทรคมนาคม การไฟฟ้า การประปา เป็นต้น

3) การกระจายอำนาจแบบการแบ่งอำนาจ เป็นการแบ่งอำนาจส่วนกลางกระจายไปยังองค์กรต่างๆ โดยที่องค์กรมีความเป็นอิสระในการบริหาร การตัดสินใจในท้องถิ่นของตนเอง แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงการกำหนดนโยบาย

4) การกระจายอำนาจแบบการมอบอำนาจ เป็นการมอบอำนาจส่วนกลางกระจายไปยังองค์กร โดยส่วนกลางยังมีอำนาจกำกับ ควบคุม แต่ให้ความเป็นอิสระ

มากกว่าการแบ่งอำนาจ เน้นเชิงภาระหน้าที่ ที่มีการกำหนดภารกิจอย่างชัดเจน ซึ่งสามารถตัดสินใจและใช้อำนาจในท้องถิ่นของตนเอง

5) การกระจายอำนาจแบบการโอนอำนาจ ที่มีลักษณะที่กว้างมากขึ้น ที่สะท้อนให้ว่าส่วนกลางมีการยกอำนาจหรือการโอนอำนาจในการตัดสินใจอย่างชัดเจน ซึ่งส่วนกลางจะไม่มีบทบาทในการเข้ามาแทรกแซงการปฏิบัติงานและการบริหารตามขอบเขตของอำนาจ เรียกว่า อำนาจที่เน้นความเป็นประชาธิปไตย (Political of Democratic Decentralization) มีการถ่ายโอนอำนาจ 2 ประเด็น

ประเด็นที่ 1 การโอนอำนาจในการปกครอง (Administration Devolution) เป็นการปกครองในความรับผิดชอบตนเอง (Local – self Government) เปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมพัฒนาท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารที่มีความเป็นอิสระอย่างสูงในการดำเนินงาน การร่วมรับฟังความคิดเห็น ผ่านโครงการต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของคนภายในชุมชนได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งยังมีความเป็นเอกภาพในการบริหารบุคลากร การคลัง งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประเด็นที่ 2 การโอนอำนาจในทางนิติบัญญัติ (Legislative Devolution) เป็นการโอนอำนาจการปกครองที่เป็นทางการในรูปแบบรัฐเดี่ยวและมีอำนาจสูงสุดผ่านระบบการตั้งประชามติ หรือการประชุมสภา (Assembly) เป็นของตนเอง ไปยังท้องถิ่นต่างๆ

รัฐดำเนินการถ่ายโอนในการให้บริการสาธารณะแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในกำหนดระยะเวลา เพื่อลดภารกิจที่เป็นการดำเนินการซ้ำซ้อนระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และลดผลกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในภารกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี ในการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบการให้บริการสาธารณะของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ชัดเจน ให้ได้รับคุณภาพและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุด (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2542, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา)

สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง เป็นการบริหารที่รัฐบาลเป็นส่วนกลางกระจายอำนาจการปกครองไปยังท้องถิ่นในการดำเนินงานและพัฒนา เพื่อตอบสนองความต้องการของระดับท้องถิ่นได้ในทุกรูปแบบ

2. การปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองที่มีรูปแบบสมัยตั้งแต่โบราณมีความคิด ความเชื่อ แนวทางที่เรียกความคิดนี้ว่า “จารีตนิยม” (Patrimonial – Traditionalist Perspective) เชื่อว่าผลผลิตตามสมัยก่อนเป็นการปกครองท้องถิ่นที่ไม่เป็นทางการ เกิดขึ้นอย่างกระจายในสังคมต่างๆ รูปแบบโบราณนี้มีลักษณะเป็นการปกครองตนเอง โดยมีผู้นำเป็นเครือข่ายในการสร้างความสัมพันธ์ของคนในท้องถิ่น ต่อมามีการพัฒนาการปกครองของรัฐที่สมัยใหม่ ที่มีการพัฒนาในช่วงเวลาที่ประเทศเข้าสู่ระบบประชาธิปไตย เรียกความคิดนี้ว่า “สมัยใหม่นิยม” (Modernist Perspective) เป็นผลผลิตของการปกครองที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการใช้อำนาจทางการเมือง และอำนาจทางการบริหารท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญได้ตราบทบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล (Juristic Person) มีลักษณะการปกครองที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ย่อมมีผลต่อการก้าวขึ้นมาดำรงตำแหน่งของทางการเมืองตั้งแต่ผู้บริหารท้องถิ่น ตลอดจนสมาชิกสภาท้องถิ่น มี 3 รูปแบบ คือ การกระจายอำนาจทางการบริหาร (Administrative Decentralization) การกระจายอำนาจทางการเมือง (Political Decentralization) และการกระจายอำนาจทางการคลัง (Fiscal Decentralization)

การบริหารการปกครองจำเป็นที่จะต้องมีการถ่ายโอนอำนาจทางการเมืองการปกครองจากศูนย์กลางของรัฐบาลไปสู่การปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1) การบริหารโดยท้องถิ่น เป็นหน่วยการจัดการที่มีขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาค เพื่อตอบสนองความต้องการของคนในท้องถิ่น ที่เรียกว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่มีความหลากหลายในการดำเนินชีวิต วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ทำให้อำนาจในการปกครองแบบกระจายมีลักษณะคล่องตัว และมีศักยภาพ ในการสร้างหน่วยปกครอง เพื่อบริการ และเสริมสร้างให้ท้องถิ่นมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2) การบริหารโดยมีโรงเรียน ตามวิถีทางของประชาชนในการเข้าถึง การศึกษาและสร้างความเข้าใจโครงสร้างของฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร การปกครองตนเองที่มีการบริหารบทบาทหน้าที่ในการพัฒนา เสริมสร้างความรู้ในทางการเมืองให้ประชาชนทราบ

3) การมีส่วนร่วม การปกครองท้องถิ่นที่มีองค์กรอยู่ในท้องถิ่น เป็นการประสานความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร การพัฒนาชุมชน ส่งผลให้ประชาชนได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ในการปกครองตามหลักของตนเอง และนำไปสู่การเติบโตของความเป็นพลเมืองที่ดี

4) การสร้างความยุติธรรม มีทั้งทางนิติศาสตร์และทางการปกครอง การตัดสินใจที่มีประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาท

5) การสร้างความเสถียรภาพ ในการใช้อำนาจการปกครองอันนำไปสู่การบริหารที่สร้างความเสมอภาค ความเท่าเทียมกันในทุกส่วน รวมทั้งการสร้างเครือข่ายในการตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ซึ่งกันและกัน ระหว่างส่วนกลางกับท้องถิ่นเอง

การปกครองท้องถิ่นมีบทบาทที่สำคัญที่มีผลต่อกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นและประชาธิปไตย ในการกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมการบริหารทางการเมือง เกิดความรับผิดชอบของภาวผู้นำต่อประชาชนที่จะสร้างเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ และเกิดการสำนึกในการใส่ใจการบริหารท้องถิ่น เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประชาชนและท้องถิ่นน้อยที่สุด

นอกจากนี้การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบการกระจายอำนาจที่สะท้อนจุดแข็งจุดอ่อนด้านต่างๆ ประกอบด้วย

1) ด้านการเมือง มีการปกครองแบบการกระจายอำนาจ โดยตัวแทนเป็นศูนย์กลางของประชาชนในการแลกเปลี่ยน เพื่อนำไปสู่ภาวะของการไร้เอกภาพและเสถียรภาพที่มีความแตกต่างกัน

2) ด้านการคลัง การปกครองที่มีการกระจายอำนาจในการบริหารงบประมาณ ตามรายได้ของแต่ละองค์กร ซึ่งเป็นการปกครองตนเองนำไปสู่การสร้างเสถียรภาพในทางการคลัง ในสัดส่วนของภาคสาธารณะระดับท้องถิ่นถึงระดับประเทศ แต่เป็นการยากที่ควบคุมการบริหารในการกำหนดทิศทางของระบบการคลัง โดยปราศจากวินัย

3) ด้านความเสมอภาค การกระจายอำนาจที่มีมาก นำไปสู่ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างท้องถิ่นด้วยกันเอง ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การคลัง ตลอดจนทรัพยากรทางการบริหาร ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคเกิดขึ้น

4) ด้านการใช้ทรัพยากร ในการบริหารที่มีความเป็นอิสระในความต้องการและความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรของตนเองอย่างกระจัดกระจายไร้เสถียรภาพ (ฐานข้อมูลการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า)

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การที่รัฐบาลมอบอำนาจการปกครองท้องถิ่นในการปกครองตนเองและการบริหารการคลังได้อย่างอิสระทั้งบุคลากร งบประมาณ และทรัพยากรต่างๆ ทั้งยังเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจร่วมกัน มีสิทธิตามกฎหมายและความเหมาะสมในการใช้อำนาจจำเป็นในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และผลประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่น

ดังนั้น การที่รัฐบาลกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ระดับท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารงานทุกอย่างเข้าถึงประชาชนทุกส่วน ในการตอบสนองความต้องการ พัฒนา และส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจตามระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ยังเพิ่มศักยภาพระดับท้องถิ่นให้มีความเจริญและสร้างเสถียรภาพทางการคลังโดยรวมของประเทศให้สูงขึ้นด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

ในยุคปัจจุบันสังคมต้องเผชิญกับภาวะหลายด้าน หลักธรรมาภิบาลถือเป็นบทบาทสำคัญที่เป็นกลไกในการควบคุมให้องค์กรเกิดคุณค่า อีกทั้งยังสามารถสนับสนุนการเติบโตทางองค์กรไปพร้อมกับการพัฒนาสังคมให้เป็นธรรมที่เต็มไปด้วย “ความเก่ง” และ “ความดี” ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนร่วมที่จะสร้างความเข้มแข็งและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข (หลักธรรมาภิบาล สลค., สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) มีการให้ความหมายของหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ที่แตกต่างกัน

ที่มาของหลักธรรมาภิบาล

ทศวรรษที่ 1980 ธนาคารโลกได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการกำหนดนโยบายในการกู้เงิน เพื่อแก้ปัญหาค่าเงินบาทที่อ่อนค่าและการคอร์รัปชันในประเทศกำลังพัฒนา ต่อมาหลังวิกฤตเศรษฐกิจเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ปี 2539 ประเทศไทยได้นำหลักธรรมาภิบาลมาพัฒนาให้สัมพันธ์กับการบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี 2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างการใช้หลักนิติธรรมในการบริหารรัฐกิจ สนับสนุนการจัดการพัฒนาประเทศ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 การให้โอกาสประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการสร้างกฎเกณฑ์และกลไกการทำงานโดยยึดหลัก 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งระเบียบนี้ได้มีการได้ไม่นานก็ยกเลิกและออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาใช้ (หลักธรรมาภิบาล สลค., สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี)

ความหมายของหลักธรรมาภิบาล

United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific : UNESCAP ให้คำนิยาม หลักธรรมาภิบาล คือ แนวทางในการบริหารงานที่มีทั้งการมีส่วนร่วม นิติธรรม ความโปร่งใส การตอบสนอง การมุ่งเน้นฉันทามติ ความเสมอภาค/ความเที่ยงตรง

ประสิทธิภาพและประสิทธิผล และภาระรับผิดชอบ เพื่อเป็นกลไกการทำงาน ต่อมา องค์กร United Nations Development Programmer : UNDP ได้ให้คำนิยามใหม่ว่าเป็นเรื่องของการใช้อำนาจหน้าที่ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกฎเกณฑ์หลักธรรมาภิบาลในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (หลักธรรมาภิบาล สลค., สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี)

สถาบันพระปกเกล้า กล่าวว่า ธนาคารโลก ได้นำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในรายงานเรื่อง “Sub-Sahara : From Crisis to Sustainable Growth” ให้ความหมาย หลักธรรมาภิบาลเป็นการใช้อำนาจและวิถีทางของการจัดการทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อช่วยฟื้นฟูสถานะเศรษฐกิจของประเทศ ให้มีศักยภาพในการบริการ มีระบบความชอบธรรม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และสามารถตรวจสอบได้ รวมถึงกระบวนการทางกฎหมาย (อัญชลี เหมือนเพชร, 2550, น.14)

หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ให้ความหมาย หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การกำหนดวิถีทางของการปกครอง การจัดการ การบริหาร การควบคุม ในการบริหารจัดการที่ดี รวมถึง การมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความยุติธรรม ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่วิญญูชนพึงมีและพึงประพฤติปฏิบัติ เป็นหลักการที่นำมาใช้ในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย เพราะจะช่วยเสริมสร้างองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ สร้างความเชื่อมั่นให้กับหน่วยงานภายนอกและภายใน ตลอดจนเสถียรภาพของรัฐบาลและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ (หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย, ออนไลน์)

องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและพัฒนา (Organization for Economic Cooperation and Development – OECD) ให้ความหมาย หลักธรรมาภิบาล ในการประชุมระดับรัฐมนตรีของประเทศ ที่กรุงปารีส ว่าหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งมีลักษณะเครื่องมือในการบริหาร ที่จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน ในการประชุมยังถือว่าการจัดการเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีความสำคัญต่อการพัฒนาและศักยภาพของประเทศ (อัญชลี เหมือนเพชร, 2550, น. 15 อ้างถึงใน สุเทพ ชาวลิต, 2548, น.31)

กรมสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่ ให้ความหมาย หลักธรรมาภิบาล หรืออาจเรียกได้ว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หลักธรรมรัฐ และบรรษัทภิบาล ฯลฯ” หมายถึง การบริหารจัดการหรือการปกครองตามแนวทางที่เป็นธรรมตามวิถีการดำเนินงานในสังคม ในการเรียนรู้และสะสมประสบการณ์ที่เป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมวลมนุษย์ ซึ่งเป็นหลักการเพื่อการอยู่ร่วมกันในท้องถิ่นและสังคมอย่างมีความสุข สามารถสร้างประโยชน์และแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วยหลักนิติธรรม

หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (กรมสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่, ออนไลน์)

สรุปได้ว่า หลักธรรมาภิบาล เป็นวิถีทางการทำงานในการบริหารจัดการที่ดี มีความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ กับภาคประชาชน โดยเฉพาะความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่มีความโปร่งใส การมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร สังคมสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และความเจริญของประเทศชาติ

ประเภทของหลักธรรมาภิบาล

เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงาน โดยแบ่ง 4 ประเภท 10 องค์ประกอบย่อย สำคัญในการประยุกต์ใช้การวิจัยครั้งนี้ (สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี) ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) เป็นการบริหารที่มีการเปลี่ยนแปลงจากสมัยก่อน มักเป็นระบบที่มีการผสมผสานกัน ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้บรรลุวัตถุประสงค์การบริหารที่มีความคุ้มค่า มี 3 องค์ประกอบ

1.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) กระบวนการปฏิบัติงานในการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมและบริหารจัดการได้อย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม เพื่อต้องการลดขั้นตอนและระยะเวลาต่อการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน ตอบสนองความต้องการของสังคมในการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) กระบวนการปฏิบัติที่ต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตอบสนองความต้องการของประชาชน มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจน สร้างกระบวนการปฏิบัติงาน รวมถึงมีการประเมินผลและพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีการจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ

1.3 หลักการตอบสนอง (Responsiveness) กระบวนการทำงานที่สร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติราชการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินงานที่สร้างความไว้วางใจตอบสนองตามความ ต้องการของประชาชนที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

2. ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value) การบริหารที่มีความชัดเจน ยอมรับกติกาต่อสังคมในการทำงานที่ตระหนักถึงหน้าที่และประโยชน์ส่วนร่วม มี 2 องค์ประกอบ

2.1 ภาระรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) ความรับผิดชอบที่ตระหนักในหน้าที่ ตระหนักถึงการกระทำ ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ที่จะแก้ปัญหาความเดือดร้อนของสังคม และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นและชี้แจงได้ รวมทั้งมีการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

2.2 เปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) ภาพลักษณ์ที่แสดงให้เห็นกลไกการทำงานในการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีกระบวนการปฏิบัติงานที่สามารถตรวจสอบและชี้แจงได้อย่างชัดเจนไม่บิดเบือนความจริง โดยมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย และเที่ยงตรงเป็นประโยชน์โดยตรงกับประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว รวมทั้งความสามารถในการรายงานให้เหตุผลการทำงานตนเองและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา และเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ

3. ประชาธิปไตย (Participatory State) การบริหารที่มีกฎ ระเบียบ ของสังคมเป็นเกณฑ์ในการปกครองให้ทุกคนในสังคมยึดถือ และสร้างความเป็นธรรมแก่สังคมเท่าเทียมกัน มี 2 องค์ประกอบ

3.1 หลักนิติธรรม (Rule of Law) การตรากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ให้ทันสมัยเป็นที่ยอมรับของสังคมด้วยความเป็นธรรม โดยถือการปกครองภายใต้การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะต้องไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ใช่อำนาจตามอำเภอใจ และคำนึงถึงเสรีภาพของประชาชนเป็นหลัก

3.2 ความเสมอภาค (Equity) การปฏิบัติราชการต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยกด้านชายหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือทางใจ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม และอื่น ๆ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้วย

4. ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility) ตามภารกิจ การดำเนินงานที่มีแนวทางการกำหนดในการสร้างจิตสำนึกให้ท้องถิ่นได้มีการประสานความร่วมมือ และกระบวนการขององค์กร มี 3 องค์ประกอบ

4.1 การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation/ Consensus Oriented) การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม รับรู้การแสดงความคิดเห็นในการ

วางแผน ร่วมเสนอปัญหาประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิด และการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานมีการประสานงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น ประชามติ การประชุมสภาภาคแพ หรืออื่นๆ ทั้งนี้ ต้องมีความพยายามในการแสวงหานันทามติหรือข้อตกลงร่วมกัน

4.2 การกระจายอำนาจ (Decentralization) การปฏิบัติงานที่มีการถ่ายโอนบทบาทและภารกิจในการตัดสินใจ ทรัพยากร การมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ไปด้วยเหมาะสม โดยมุ่งเน้นการสร้างควมพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการ การปรับปรุงกระบวนการ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

4.3 คุณธรรม/จริยธรรม (Morality/ Ethic) การปฏิบัติงานที่ต้องมีจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม ของสังคมโดยรวม รวมทั้งยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนและจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการไทย

ลักษณะสำคัญของ ธรรมาภิบาล อาจสรุปให้เห็นชัดเจน ประการแรก คือ เป้าหมายของธรรมาภิบาล (Objective) ที่มีวัตถุประสงค์ในการสร้างความเป็นธรรมในสังคมให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ประการที่สอง คือ โครงสร้างและกระบวนการของธรรมาภิบาล (Structure and Process) ที่วางกรอบความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการสร้างกฎเกณฑ์ที่เป็นหัวใจหลักสำคัญในการเชื่อมโยง การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความโปร่งใสในการตัดสินใจ ความรับผิดชอบในการตอบคำถาม ประการที่สาม คือ สารของธรรมาภิบาล (Substance) คือ การบริหารจัดการทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ให้ดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และมีเสถียรภาพในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด (อัญชลี เหมือนเพชร, 2550, น. 16-18 อ้างถึงใน บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2542, น. 31-37)

สรุปได้ว่า การมีกรอบแนวทางของหลักธรรมาภิบาล จะช่วยกำหนดคุณลักษณะในการสร้างองค์กรให้อยู่ภายใต้ระบบกฎหมายที่ยอมรับได้ มีความดี ความถูกต้อง ทำงานด้วยความไว้วางใจ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม และรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อการทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเกิดประโยชน์สูงสุด

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องมีกรอบแนวทางหลักธรรมาภิบาล หรือ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาควบคุมการบริหารงานในการใช้อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารงาน การจัดระเบียบสังคม ตลอดจนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ส่งผลทำให้เกิดความโปร่งใสภายใต้ระบบกฎหมายที่ยอมรับได้และเป็นประโยชน์แก่สังคมโดยรวม สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน ในการสร้างจิตสำนึกที่ดี อีกทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการเชื่อมโยงการทำงานทางด้านการคลังเพราะถือว่าเป็นปัจจัยหลักของการปฏิบัติงาน ทำให้งบการเงินที่แสดงผลออกมานั้นมีคุณภาพและน่าเชื่อถือแก่บุคคลภายนอกในระยะยาวด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชี

โดยพื้นฐานของนักบัญชีจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางการบัญชีในการปฏิบัติงาน และสามารถประยุกต์การทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร นักบัญชีได้ยึดแนวทางของ IFAC (International Federation of Accountants) ที่มีบทบาทในการกำหนดคุณสมบัติตามมาตรฐานของนักวิชาชีพบัญชี และ IASC (International Accounting Standards Committee) เป็นแนวทางในการศึกษาองค์ความรู้ในวิชาชีพบัญชี IES (International Education Standard) (पालวิ เชาวน์พานิช, 2549, น. 11) โดยมีวัตถุประสงค์ในการกำหนดคุณลักษณะของนักบัญชีที่ต้องมีความรู้ความสามารถ เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณค่าในสังคมและเป็นประโยชน์ต่อองค์กรของตนเองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหลายองค์กรให้ความหมายของการบัญชี วิชาชีพบัญชี และความรู้ความสามารถของนักบัญชี

ความหมายบัญชีและความสามารถของนักบัญชี

สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของประเทศสหรัฐอเมริกา (The American Institute of Certified Public Accountants : AICPA) ได้ให้ความหมายของการบัญชีไว้ว่า "Accounting is the art of recording, classifying and summarizing in a significant manner and in terms of money, transactions and events which are, in part at least, of financial character and interpreting the results thereof." การบัญชี คือ ศิลปะของการจดบันทึก การจัดหมวดหมู่และการสรุปในลักษณะที่มีนัยสำคัญและในแง่ของการทำธุรกรรมเงินและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 ข้อที่ 3 ให้ความหมาย "ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี" คือ ผู้ที่มีความรู้ในวิชาชีพการ

ทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร เทคโนโลยีการบัญชี การบัญชีด้านอื่นตามที่กฎกระทรวงกำหนด เพื่อการพัฒนาและเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพบัญชี ตามข้อกำหนดที่สภาวิชาชีพบัญชีจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเรื่องของความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม กรอบวิชาชีพบัญชี ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถ การรักษาความลับ และความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2547)

ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 หมวดที่ 3 ข้อที่ 12 ให้ความหมาย “ความรู้ความสามารถ” ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ความรู้ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับบัญชี ด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ และระมัดระวังอย่างมีสติ โดยปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ ด้วยความมุ่งมั่นและขยันหมั่นเพียร อีกทั้งต้องศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2547)

ความรู้ความสามารถของนักบัญชี ถือเป็นคุณสมบัติเฉพาะด้านอย่างหนึ่งที่มีอยู่ในตัวของนักบัญชี สามารถช่วยทำหน้าที่ของตนให้ถึงระดับมาตรฐานที่กำหนด โดยขึ้นอยู่กับลักษณะการทำงานและสภาพแวดล้อมในการแสดงความสามารถของบัญชีว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับใด ซึ่งความสามารถของนักบัญชีสามารถแบ่งได้ 3 ด้าน เพื่อให้ถึงระดับมาตรฐานของวิชาชีพ (IFAC Education Committee, 2003 : IES 1-6) ประกอบด้วย ความรู้ทางวิชาชีพ (Professional Knowledge) ทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skill) จริยธรรมและแนวคิดทางวิชาชีพ (Ethics and Attitudes) จะครอบคลุมพฤติกรรมการทำงานให้มีอยู่ในกรอบและแนวทางที่กำหนด ซึ่งจะส่งผลให้วิชาชีพบัญชีเกิดประสิทธิภาพแห่งคุณค่า (อัมพร เทียงตระกูล, 2551, น. 3)

นักบัญชี คือ ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะวิชาชีพบัญชีในการทำงานสามารถประยุกต์และพัฒนาระดับการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร โดยมีคณะกรรมการการศึกษาของ IFAC เข้ามามีบทบาทในการกำหนดแนวทาง สำหรับปรับปรุงคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการการศึกษาได้กำหนด IES (International Education Standard) เป็นบรรทัดฐานในการศึกษา เรียนรู้ ประสบการณ์ เพื่อให้ นักวิชาชีพบัญชีมีความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดคุณค่าแห่งวิชาชีพต่อองค์กรและสังคม ซึ่งใน IES 1 กล่าวถึงความสามารถ (Capabilities) ในการพิจารณาถึงเกณฑ์การรับบุคคลที่เหมาะสม (Candidates) นำไปสู่การเป็นนักบัญชีมืออาชีพ (บุสกร ภูระหงษ์, 2549, น. 40)

สรุปได้ว่า นักบัญชีเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการนำวิชาชีพบัญชีที่มีอยู่ในตัวบุคคล และความชำนาญจากประสบการณ์ที่ได้สะสมมาใช้ในการพัฒนาและประยุกต์การทำงานให้องค์กรเกิดประโยชน์และผลสัมฤทธิ์มากที่สุด

องค์ประกอบของความรู้ความสามารถ

นักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถมี 4 ทักษะ ที่นำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ทักษะด้านความรู้ (Knowledge Skill) ที่เกี่ยวข้องกับนักบัญชีมี 2 ส่วน โดยการประยุกต์จากแนวความคิดของ ปาลวิ เชาวน์พาณิชย์ (2549, น. 11-12 อ้างถึงใน ชัยนรินทร์ วีระสดาวณิชย์, 2553, น. 3-5) ประกอบด้วย

1.1 ความรู้พื้นฐานของนักบัญชี

(1) ความรู้เกี่ยวกับทั่วไป เป็นความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ทั้งในอดีต และปัจจุบัน ตลอดจนความสามารถในการใช้ความรู้เพื่อการวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่มีต่อองค์กร เศรษฐกิจ และสังคม โดยรวมของประเทศ ความรู้วัฒนธรรม ศิลปะ วรรณกรรมของประเทศ ของภูมิภาคของโลก อีกทั้งความสามารถในคิด ถาม เขียน ที่สามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งมีพื้นฐานจากความเข้าใจในความเป็นมนุษย์ที่นอกเหนือจากวิชาชีพบัญชี

(2) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ การจัดการ การตลาด การวิเคราะห์เชิงปริมาณและสถิติ ในการที่ธุรกิจจะมีความเป็นนานาชาติในยุคการค้าเสรีที่มีการแข่งขันสูง นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจที่ดำเนินการตามมาตรฐานระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องมีมาตรฐานการบัญชีที่เป็นที่ยอมรับในดำเนินการระดับสากล ดังนั้นความรู้ส่วนนี้จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวกับการหน้าที่ที่ต้องมีพื้นฐานความรู้ด้านธุรกิจเพื่อสามารถนำไปใช้ได้อย่างถ่องแท้

(3) ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ ต่อบทบาทนักบัญชีที่มีส่วนในการจัดเก็บ ประมวลผล ตามความต้องการของผู้ใช้ ความรู้อาจได้มาจากการเรียนรู้ในห้องเรียน หรือประสบการณ์ ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้นำมาใช้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับบัญชี ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ในการช่วยให้งานสะดวก รวดเร็ว ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น เดิมการบันทึกบัญชีด้วยมือได้มีการพัฒนาโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์มาจัดการข้อมูลที่จะนำเสนอรายงาน

(4) ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับด้านบัญชี ที่กำหนดกฎเกณฑ์ภายในประเทศ จากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทำให้มาตรฐานต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะ ซึ่งนักบัญชีจำเป็นต้องมีความชำนาญ ความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับบัญชีเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาและแนวทางบัญชีสมัยใหม่ อีกทั้งยังมีการวางโครงสร้างวิชาชีพบัญชีให้สอดคล้องไว้ในบทเรียนที่จะต้องสร้างบุคลากรทางการบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การพัฒนาความรู้

(1) การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นใจกับผู้เรียนในสถาบันที่เข้ารับการศึกษา

(2) มาตรฐานการศึกษา เป็นการสร้างความรู้อย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นของรัฐและเอกชน ที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในการปรับปรุงและกำกับดูแล เพื่อเป็นพื้นฐานความมั่นคงของวิชาชีพ

(3) ระบบการเป็นนักบัญชี ในการศึกษาตั้งแต่เริ่มจนจบเป็นบัณฑิต จะต้องมีความรู้และทักษะคิดทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และสังคม ต้องพัฒนาตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันก่อนการเตรียมตัวเป็นนักบัญชีวิชาชีพ

(4) การฝึกงาน เป็นประสบการณ์ก่อนการทำงานจริง ในการทดสอบความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการเข้าสู่นักบัญชี

2. ทักษะด้านวิชาชีพ (Professional Skill) เป็นปัจจัยที่สำคัญของการก้าวสู่นักบัญชีมืออาชีพ โดยการประยุกต์จากแนวความคิดของ บุสกร ภูระหงษ์ (2549, น. 41-43)

2.1 ด้านความรู้ คือ ความสามารถที่เข้าใจและจัดระบบสารสนเทศได้ทุกแบบ สามารถตอบการซักถาม คิดอย่างมีเหตุผล โดยใช้การวิเคราะห์ วิจัยได้อย่างรอบคอบ อีกทั้งสามารถแก้ปัญหาทุกสถานการณ์

2.2 ด้านเทคนิค คือ ศาสตร์ของการคำนวณ การจำลอง การวัดมูลค่าในการวิเคราะห์ เพื่อตัดสินใจและรายงานต่างๆ

2.3 ด้านบุคคล คือ การกระทำและความคิดของนักบัญชี ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้เฉพาะด้านที่ถนัดและปรับปรุงพัฒนาให้ตนเองดีขึ้น โดยเริ่มจากการบริหารจัดการตนเองให้มีความกระตือรือร้น การคิด การเรียนรู้สิ่งที่ถนัดและไม่ถนัด สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างจำกัดและมีคุณค่าของนักบัญชีวิชาชีพ

2.4 ด้านสัมพันธ์และการสื่อสาร คือ นักบัญชีทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีมนุษยสัมพันธ์ มีเหตุผล รับและถ่ายทอดออกมาได้อย่างชัดเจน สร้างการตัดสินใจอย่างมี

เหตุมีผล รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นในการทำงานเป็นหมู่คณะที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมและความคิดที่แตกต่างกัน

2.5 ด้านองค์การและการบริหารจัดการ เป็นกลไกในการดำเนินงานให้เกิดวิสัยทัศน์ เข้าใจแง่มุมต่างๆ ตลอดจนการรับรู้ข่าวสารได้อย่างกว้างไกล เพื่อให้ นักบัญชีมืออาชีพได้มีการพัฒนา วางแผนกลยุทธ์ สามารถจัดระบบ ใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ

3. ทักษะด้านจรรยาบรรณ (Ethics Skill) ถือเป็นอีกทักษะที่นักบัญชีต้องคำนึงถึงการปฏิบัติงานที่สร้างจิตสำนึกให้เกิดผลสัมฤทธิ์

ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 ข้อที่ 3 ได้กล่าวถึง “จรรยาบรรณ” ว่า “การเป็นนักบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจและปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี ไม่ปฏิบัติงานที่ตนขาดความเป็นอิสระ ต้องปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ไม่มีส่วนได้เสียในงานที่ตนประกอบวิชาชีพ นอกจากค่าตอบแทนจากการประกอบวิชาชีพ ทำงานโดยใช้ดุลยพินิจบนหลักฐานที่เชื่อถือได้ โดยปราศจากความอคติและความลำเอียงที่มีความเที่ยงธรรม หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้โดยโปร่งใส อิสระและซื่อสัตย์สุจริตอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ซื่อตรงต่อวิชาชีพ” (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2546)

จรรยาบรรณ หมายถึง การมีความคิด การกระทำที่แสดงถึงจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพที่เป็นหลักพฤติกรรมที่เหมาะสม ในการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาเกียรติคุณและชื่อเสียงของวิชาชีพ (โคมทอง ถานอาคณา, 2548, น. 23-24) คุณธรรมที่แสดงถึงการกระทำที่มีต่อวิชาชีพบัญชี การอยู่ร่วมกันของการทำงานได้กำหนดแนวปฏิบัติเพื่อให้สังคมมีความรับผิดชอบ การกระทำในหน้าที่ที่ตนเองได้รับ อีกทั้งยังปกป้องอันตรายจากสังคม ให้มีจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีแบบดั้งเดิมของผู้บริหารในการดำเนินงาน ความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจ ความรับผิดชอบต่อแบบสนับสนุน เพื่อเป็นเสริมสร้างศีลธรรมในสังคม นักบัญชีจำเป็นต้องยึดหลักจริยธรรมในการเป็นนักบัญชีมืออาชีพไว้ในการทำงาน (สุวรรณ หวังเจริญเดช, 2548, น. 36-37)

จรรยาบรรณถือว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องปกป้องอันตรายจากสังคม ซึ่งสามารถแบ่งได้ 3 แบบ โดยการประยุกต์มาจากแนวคิดของ สุวรรณ หวังเจริญเดช (2548, น. 37) คือ

(1) แบบความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมในการดำเนินงานของผู้บริหาร

(2) แบบความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

(3) แบบความรับผิดชอบจากการสนับสนุน เป็นความรับผิดชอบในการคาดการณ์ในอนาคตของผู้บริหารที่อาจเกิดขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาต่างๆ

ประโยชน์ในด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักบัญชีในเรื่องของจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยการประยุกต์มาจาก โคมทอง ถานอาคณา (2548, น. 27) มีหลายประการดังนี้

(1) ประโยชน์ต่อนักวิชาชีพ คือ การสร้างความเชื่อมั่น และเพิ่มศักยภาพในวิชาชีพอย่างภาคภูมิใจ การใช้เหตุผลในการทำงาน

(2) ประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการ คือ การสร้างความเชื่อถือและความเชื่อใจของผู้ใช้บริการ เพื่อรักษาผลประโยชน์และความลับของผู้รับบริการ

(3) ประโยชน์ต่อสังคม คือ การสร้างความไว้วางใจในหน้าที่ของตน ให้การปฏิบัติงานมีความโปร่งใส เทียบตรงและเป็นธรรม ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด

4. ทักษะด้านประสบการณ์ (Experience Skill) โดยการประยุกต์มาจาก ปาลวี เชาว์พานิช (2549, น. 15-16)

การสะสมความชำนาญในการทำงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพได้เรียนรู้ หรือจากการศึกษาเพื่อเติม ในสภาพแวดล้อมและการควบคุมที่ต้องมีประสบการณ์ที่มีระยะเวลายาวนาน ที่สามารถทำให้นักบัญชีประยุกต์และแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อตนเอง และองค์กร อีกทั้งยังเชื่อมั่นได้ว่าความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความแม่นยำ และมีคุณค่าแห่งการเสริมสร้างการเป็นนักบัญชีได้อย่างดี

สรุปได้ว่า การเป็นนักบัญชีมืออาชีพที่มีความรู้ความสามารถจะต้องมีทักษะด้านความรู้ ด้านวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณ ด้านประสบการณ์ ในพัฒนาระดับการทำงานให้ถึงระดับมาตรฐานที่กำหนด โดยปฏิบัติงานให้ผลสัมฤทธิ์และเกิดประโยชน์กับองค์กรสูงสุด

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และมีการกำหนดคุณสมบัติของนักบัญชีที่จะต้องมีความรู้ความสามารถ ซึ่งนักบัญชีจำเป็นจะต้องมีหลักธรรมาภิบาลเป็นตัวกลไกการทำงานควบคู่ไปกับการเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ การปฏิบัติงานของนักบัญชีจะต้องมีทักษะในด้านต่างๆ ทั้งสิ่งที่ได้เรียนรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้กับองค์กร เพื่อให้เป้าหมายของงานมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจในอนาคต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกิดความเชื่อมั่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพงบการเงิน

ในการทำงานมักมีการกำหนดวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายว่าเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ เกิดคุณภาพที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน ตามมาตรฐานการบัญชีใน แม่บทการบัญชี ปรับปรุง 2552 ข้อที่ 24-42 ที่ได้กล่าวถึงลักษณะเชิงคุณภาพงบการเงิน ถือเป็น สิ่งหนึ่งที่ทุกองค์กรให้ความสำคัญ มีหลักที่เกี่ยวข้อง 4 ด้าน ประกอบด้วย (สภาวิชาชีพบัญชีใน พระบรมราชูปถัมภ์, 2547)

1. ด้านความเข้าใจได้ (Understandability)

ข้อมูลในงบการเงินต้องมีสาระสำคัญที่สามารถเข้าใจได้ในทันทีที่ผู้ใช้งบ การเงินนำไปใช้ ซึ่งข้อมูลดังกล่าว ผู้ใช้งบการเงินจะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับบัญชี ธุรกิจ เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม จึงไม่ใช่เหตุผลที่จะละเว้นการแสดงผลข้อมูลที่แม้ว่า จะมีความซับซ้อน เพียงเพื่อเหตุผลที่ว่าข้อมูลดังกล่าวยากเกินกว่าที่ผู้ใช้งบบางคนจะเข้าใจ

2. ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)

ข้อมูลทางบัญชีที่มีประโยชน์จะต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และความ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของข้อมูล ควรจะมีคุณสมบัติที่ช่วยให้ทราบผลลัพธ์ของการตัดสินใจครั้ง ก่อนซึ่งสามารถนำมาใช้ในการ ตัดสินใจในอนาคตช่วยในการคาดคะเนหรือยืนยันเหตุการณ์หรือ ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตพร้อมที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกี่ยวข้องได้ทันที ต่อเวลา

อย่างไรก็ตาม ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจนั้น ควรต้องพิจารณาถึง ความมี นัยสำคัญ (Materiality) ของข้อมูลนั้นด้วย ซึ่งข้อมูลจะถือว่ามีความสำคัญหากการไม่แสดงผลข้อมูล หรือ การแสดงผลข้อมูลผิดพลาดมีผลกระทบต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และความมี นัยสำคัญขึ้นอยู่กับขนาดของรายการ หรือขนาดของความผิดพลาดที่เกิดขึ้นภายใต้สภาพการณ์ เฉพาะซึ่งต้องพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป และ ความมีนัยสำคัญเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณามากกว่าความเป็น ลักษณะเชิงคุณภาพซึ่งข้อมูลพึงมี

3. ความเชื่อถือได้ (Reliability)

ข้อมูลที่น่าเสนอต้องปราศจากความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญและความ ลำเอียง ไม่ว่าจะจงใจกระทำหรือไม่จงใจ เพื่อผู้ใช้ข้อมูลสามารถเชื่อได้ว่าข้อมูลนั้นเป็นตัวแทนอัน เทียงธรรมของข้อมูลที่ต้องการให้แสดงหรือควรแสดงความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ข้อมูลที่ แสดงในงบการเงินต้องแสดงตามความเป็นจริงที่ควรแสดงเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ ข้อมูลทาง บัญชีต้องบันทึกและแสดงตามเนื้อหาความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจมากกว่าแสดงตามรูปแบบทาง

กฎหมาย เช่นสัญญาเช่าทางการเงินความเป็นกลาง การนำเสนอข้อมูลในงบการเงินต้องปราศจากความลำเอียง

4. การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability)

ผู้ใช้งบการเงินต้องสามารถเปรียบเทียบงบการเงินของกิจการในรอบระยะเวลาต่างกัน หรือเปรียบเทียบระหว่างกิจการได้ ซึ่งทำให้สามารถทราบ แนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ ดังนั้นการจัดแสดงหรือจัดประเภทรายการในรูปแบบเดียวกันจำเป็นต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ยกเว้นแต่ลักษณะการดำเนินงานของกิจการเปลี่ยนแปลงไปอย่างเป็นสาระสำคัญ เช่น กรณีที่มีการซื้อหรือขายกิจการเกิดขึ้น กิจการเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงการแสดงผลและจัดประเภทรายการในงบการเงินใหม่จะทำให้การแสดงผลงบการเงินมีความเหมาะสมขึ้นการเปลี่ยนแปลงการแสดงผลและจัดประเภทรายการในงบการเงินเกิดจาก ข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี

สรุปได้ว่า การรวบรวมข้อมูลที่มีความถูกต้อง ชัดเจน จะต้องมาจากกลไกการทำงานของหลักธรรมาภิบาลและความรู้ความสามารถของนักบัญชี เพื่อให้งบการเงินมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เป็นที่น่าเชื่อถือต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจปัจจุบันและอนาคต

ดังนั้น หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดหลักธรรมาภิบาลมาเป็นโครงสร้างในการควบคุมการทำงาน จะทำให้กับทุกคนภายในองค์กรเกิดความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และมีความเท่าเทียมกัน ซึ่งส่งผลถึงนักบัญชีหากใช้แนวทางตามหลักธรรมาภิบาลควบคู่กับความรู้ความสามารถในวิชาชีพ นำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ นักบัญชีถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญในการจัดทำผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินขององค์กรในการแสดงผลในรูปแบบของงบการเงินที่เป็นหัวใจหลักในการสร้างความน่าเชื่อถือแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเกิดประโยชน์สูงสุด หากงบการเงินมีคุณภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ความรู้ความสามารถของนักบัญชีและคุณภาพงบการเงิน ข้างต้นพร้อมก็นำผลงานวิจัยที่ได้ดำเนินการมาแล้ว เชื่อมโยงกับข้อสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้เพื่อเป็นการยืนยันแนวคิดในการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

เบญจวรรณ ชาติจอหอ (2550, น. 127-137) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดี ความเชื่อมั่นต่องบการเงินและภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า (1) การกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้านการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกต่อความเชื่อมั่นต่องบการเงินโดยรวม ด้านกระบวนการจัดทำงบการเงิน ด้านรูปแบบการนำเสนองบการเงิน และด้านการเปิดเผยข้อมูลของงบการเงิน (2) ความเชื่อมั่นต่องบการเงิน ด้านกระบวนการจัดทำงบการเงิน มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกต่อภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านความเชื่อถือและยอมรับ ด้านความถี่ในและศรัทธา และด้านความคล่องตัวในการบริหารงาน (3) การกำกับดูแลกิจการที่ดีด้านบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย และด้านการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และด้านความถี่ในและศรัทธา ซึ่งการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีการเปิดเผยข้อมูลด้วยความโปร่งใส สามารถสร้างความเชื่อมั่นต่องบการเงิน และภาพลักษณ์ขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับ ศรัทธาแก่ผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความเชื่อมั่นต่องบการเงินจึงมีความสัมพันธ์และผลกระทบโดยตรงต่อภาพลักษณ์องค์กรบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

พรพิศ จันทจรุภัทร (2548, น. 91-96) ได้ศึกษา การกำกับดูแลกิจการและคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือ พบว่า การกำกับดูแลกิจการทั้ง 6 โดยพิจารณาเป็นรายด้าน (1) การกำกับดูแลกิจการด้านความซื่อสัตย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงินทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และความเปรียบเทียบกันได้ (2) การกำกับดูแลกิจการด้านความโปร่งใสมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเชื่อถือได้ และความเปรียบเทียบกันได้ (3) การกำกับดูแลกิจการด้านความน่าเชื่อถือมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ (4) การกำกับดูแลกิจการด้านความรับผิดชอบ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงินทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และความเปรียบเทียบกันได้ (5) การกำกับดูแลกิจการด้านความเป็นอิสระมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (6) การกำกับดูแลกิจการด้านความยุติธรรมมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจ และความเปรียบเทียบกันได้ (7) การกำกับดูแลกิจการด้านความ

รับผิดชอบต่อสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงินทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และความเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งการบริหารของธุรกิจที่มีทั้งด้านความซื่อสัตย์ หลักคุณธรรมและจริยธรรมจะสามารถสร้างความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเสียได้เสียทุกฝ่ายในการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นการกำหนดหน้าที่การปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลอย่างเต็มความสามารถในการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับที่กฎหมายกำหนด ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นพันธกิจ หน้าที่ และองค์การจะต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียต่อสังคม คู่แข่งขัน ผู้ลงทุน ทั้ง 3 ด้านนี้เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติจึงไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงิน ส่วนด้านความโปร่งใส ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านความเป็นอิสระ และด้านความยุติธรรม เป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานในการนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลด้านความโปร่งใส เพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถเข้าใจได้ง่าย และเกิดความเชื่อถือในการนำข้อมูลไปใช้ในการเปรียบเทียบก่อนที่จะนำไปใช้ในการวางแผน ตัดสินใจ ปัจจุบันการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะต้องอาศัยกรรมการเป็นหลักสำคัญในการควบคุมระบบการบริหารรวมทั้งระบบรายงานทางการเงินที่โปร่งใส มีความน่าเชื่อถือ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน การกำกับดูแลกิจการ 4 ด้านนี้จึงมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือ

บุญญา นุช ชีวาเกียรติยิ่งยง (2549, น. 47-49) ได้ศึกษา ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อคุณค่าของข้อมูลกำไร และข้อมูลกระแสเงินสดในการกำหนดราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ พบว่า (1) ข้อมูลกำไรสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดราคาหลักทรัพย์ (2) ข้อมูลกระแสเงินสดจากการดำเนินงานสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดราคาหลักทรัพย์ (3) คุณค่าของกำไรที่มีต่อการกำหนดราคาหลักทรัพย์ในกิจการที่ได้รับการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี มากกว่าคุณค่าของข้อมูลกำไรที่มีต่อการกำหนดราคาหลักทรัพย์ในกิจการที่ไม่ได้รับการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี ทำให้เพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางบัญชีและความสามารถในการพยากรณ์ (4) คุณค่าของข้อมูลกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่มีต่อการกำหนดราคาหลักทรัพย์ในกิจการที่ได้รับการประเมินการกำกับดูแลที่ดี ไม่ได้มีมากกว่าคุณค่าของข้อมูลกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่มีต่อการกำหนดราคาหลักทรัพย์ในกิจการที่ไม่ได้รับการประเมินการกำกับดูแลที่ดี ซึ่งการกำกับดูแลกิจการที่ดีไม่ส่งผลกระทบต่อข้อมูลกระแสเงินสดจากการดำเนินงานในการกำหนดราคาหลักทรัพย์

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น พบว่า การบริหารงานที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ และความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ตามระเบียบ ข้อบังคับที่กฎหมายกำหนด ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลเป็นหลักสำคัญของการควบคุมระบบการบริหาร ให้การนำเสนอรายงานทางการเงินสามารถเข้าใจได้ง่าย และเกิดความเชื่อถือในการนำข้อมูลไปใช้ในการเปรียบเทียบก่อนที่จะนำไปวางแผน และตัดสินใจ อีกทั้งยังสร้างความเชื่อมั่นที่ต่อบการการเงิน ภาพลักษณ์ขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับ ศรัทธาแก่ผู้ใช้งบการเงินทุกฝ่าย ซึ่งการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับคุณภาพงบการเงินในแต่ละด้าน ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถเชื่อมโยงข้อสมมติฐานการวิจัย

H 1 : หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความสามารถของนักบัญชีกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ปาลวิ เชาว์พานิช (2549, น. 118-128) ได้ศึกษา ผลกระทบของความรู้ความสามารถของนักบัญชี และการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อความน่าเชื่อถือในการเปิดเผยข้อมูลในรายงานงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า (1) ด้านทักษะความรู้และด้านจรรยาบรรณมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินด้านเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (2) ด้านทักษะความรู้และด้านความเป็นมืออาชีพมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานงบการเงิน ด้านเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ (3) ด้านจรรยาบรรณ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงิน ด้านความเป็นกลาง (4) ด้านทักษะความรู้และด้านจรรยาบรรณมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินด้านความระมัดระวัง (5) ด้านทักษะความรู้และด้านจรรยาบรรณมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงิน ด้านความครบถ้วน ส่วนการกำกับดูแลกิจการที่ดี ในด้านความโปร่งใส ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินโดยรวม หากพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ (1) ด้านความซื่อสัตย์และด้านความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงิน ด้านการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (2) ด้านความซื่อสัตย์และด้านความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่มี

ความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงิน ด้านเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ (3) ด้านความโปร่งใสและด้านความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงิน ด้านความเป็นกลาง (4) ด้านความโปร่งใสและด้านความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงิน ด้านความระมัดระวัง (5) ด้านความโปร่งใสและด้านความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงิน ด้านความครบถ้วน ซึ่งการดำเนินงานโดยหลักขององค์กรจะต้องมีบุคลากรที่ความรู้ความสามารถ มีการกลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ และผลกระทบกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บุสกร ภูระหงษ์ (2549, น.141-149) ได้ศึกษาผลกระทบของความรู้ความสามารถทางการบัญชีและเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินการคลังระบบ GFMIS พบว่า (1) ด้านเจตคติในวิชาชีพ และด้านซอฟต์แวร์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินการคลังระบบ GFMIS ด้านความถูกต้อง แม่นยำ ซึ่งเจตคติเป็นการผสมผสานความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ ความรู้ของบุคคลที่เกิดจากประสบการณ์ โดยเฉพาะหน้าที่การงานของบุคคล นำมาประยุกต์ใช้กับอาชีพการงานของตนเองในการกระตุ้นให้นักบัญชีเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจกระบวนการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (2) ด้านกระบวนการทำงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินการคลังระบบ GFMIS ด้านความโปร่งใส เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปรับลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และสามารถตรวจสอบการทำงานได้ (3) ด้านซอฟต์แวร์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินการคลังระบบ GFMIS ด้านการประหยัดค่าใช้จ่าย (4) ด้านเจตคติในวิชาชีพ และด้านซอฟต์แวร์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินการคลังระบบ GFMIS ด้านความรวดเร็วเป็นปัจจุบันและทันต่อการตัดสินใจ นักบัญชีมุ่งเน้นมีการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปผลในการแก้ไขอย่างสมเหตุสมผล อีกทั้งซอฟต์แวร์เป็นตัวโปรแกรมทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของหน่วยงานที่ทันสมัย ครบถ้วน เชื่อถือได้ และต่อเวลา (5) ด้านอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินการคลังระบบ GFMIS การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี เป็นการเพิ่มระดับความรู้ความสามารถในการทำงานที่เป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวข้องกับฮาร์ดแวร์เป็นสิ่งที่มองเห็นและจับ

ต้องได้ สามารถเป็นกระบวนการประสานการทำงานของระบบที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านไอทีตลอดเวลา ซึ่ง การปฏิบัติงานของบุคลากรที่ ความรู้ความสามารถทางการบัญชี และการทำงานของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์ และผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินการคลังระบบ GFMS

ศิววงศ์ เพชรจูด (2552, น. 149-163) ได้ศึกษา ผลกระทบของความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีและเทคโนโลยีสารสนเทศต่อคุณภาพกำไรของธุรกิจพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ พบว่า (1) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี ด้านเจตคติ มีความสัมพันธ์และ ผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพกำไร ด้านความผันผวนขึ้นลงหรือความมีเสถียรภาพของกำไร (2) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี ด้านลักษณะทางพฤติกรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ คุณภาพกำไร ด้านความระมัดระวังในการคำนวณกำไร ด้านความมีสหสัมพันธ์ระหว่างกำไรทาง บัญชีกับความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ ด้านความสามารถของกำไรในการสะท้อนกระแสเงินสดที่อยู่ เบื้องหลังการเกิดกำไร และด้านความสัมพันธ์ระหว่างกำไรที่คำนวณขึ้นตามเกณฑ์สิทธิกับกระแส เงินสดที่อยู่เบื้องหลังกำไร (3) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ในสาขาที่ทำ มี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไร ด้านความระมัดระวังในการคำนวณกำไร ด้านความผันผวน ขึ้นลงหรือความมีเสถียรภาพของกำไร (4) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี ด้านการเรียนรู้ อย่างชาญฉลาด มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไร ด้านความมีสหสัมพันธ์ระหว่างกำไรทาง บัญชีกับความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ ด้านความสามารถของกำไรในการสะท้อนกระแสเงินสดที่อยู่ เบื้องหลังการเกิดกำไร และด้านความสัมพันธ์ระหว่างกำไรที่คำนวณขึ้นตามเกณฑ์สิทธิกับกระแส เงินสดที่อยู่เบื้องหลังกำไร (5) ความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเทคโนโลยี มี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไร ด้านความระมัดระวัง ด้านความผันผวนขึ้นลงหรือความมี เสถียรภาพของกำไร ด้านความสามารถของกำไรในการสะท้อนกระแสเงินสดที่อยู่เบื้องหลังการ เกิดกำไร และด้านความสัมพันธ์ระหว่างกำไรที่คำนวณขึ้นตามเกณฑ์สิทธิกับกระแสเงินสดที่อยู่ เบื้องหลังกำไร (6) ความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านโครงสร้าง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไร ด้านความระมัดระวัง ด้านความผันผวนขึ้นลงหรือความมี เสถียรภาพของกำไร (7) ความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านกระบวนการจัดการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไร ด้านความระมัดระวัง ด้านความมีสหสัมพันธ์ระหว่าง กำไรทางบัญชีและกำไรเชิงเศรษฐกิจ ด้านความผันผวนขึ้นลงหรือความมีเสถียรภาพของกำไร ด้านความสามารถของกำไรในการสะท้อนกระแสเงินสดที่อยู่เบื้องหลังการเกิดกำไร และด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรที่คำนวณขึ้นตามเกณฑ์สิทธิกับกระแสเงินสดที่อยู่เบื้องหลังกำไร (8) ความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบทบาทของบุคคล มีความสัมพันธ์เชิงบวก

กับคุณภาพกำไร ด้านความมีสหสัมพันธ์ระหว่างกำไรทางบัญชีและกำไรเชิงเศรษฐกิจ ส่วนการมีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีและเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อคุณภาพกำไรของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งการที่นักบัญชีมีเจตคติที่ดี จะช่วยสร้างความพึงพอใจในการทำงาน สามารถเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง นักบัญชีมีลักษณะพฤติกรรมของการเป็นผู้นำที่มีอยู่ฝึกฝนและปฏิบัติตามอย่างมืออาชีพ นักบัญชีเป็นผู้มีหน้าที่ในการจัดทำและนำเสนอข้อมูลแก่ผู้ใช้งบการเงิน จำเป็นต้องมีการฝึกฝนความรู้ความสามารถจนเกิดความชำนาญและยึดหลักความระมัดระวังในการนำเสนอผลการดำเนินงานที่เป็นจริงและมีเสถียรภาพ พร้อมทั้งนักบัญชีมีความมุ่งมั่นในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพตลอดจนการจัดทำข้อมูลที่สะท้อนผลการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ น่าเชื่อถือและเสถียรภาพในการนำไปใช้วิเคราะห์และตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วยความโปร่งใส แสดงให้เห็นถึงการทำงานที่มีประสิทธิภาพของนักบัญชี นั่นคือ คุณลักษณะของกำไรที่มีคุณภาพ ตลอดจนการปรับแนวคิดในการจัดทำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินงานและการบริหารงานที่ดี สร้างความรู้และวิธีการใหม่ๆ ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เพื่อข้อมูลที่ให้มีแม่นยำ มาช่วยในการวางแผน กำหนดนโยบาย

โคมทอง ถานอาดนา (2548, น. 107-111) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า (1) จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพ ด้านการปฏิบัติงาน (2) จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพ ด้านผลการปฏิบัติงาน ด้านต้นทุน ด้านเวลา (3) จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพ ด้านต้นทุน และด้านเวลา (4) จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพ ด้านต้นทุน และด้านเวลา ซึ่งจรรยาบรรณวิชาชีพมีความสัมพันธ์และผลกระทบกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งนักบัญชีมีหน้าที่ในการจัดทำข้อมูลทางการบัญชี ที่ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยยึดหลักความเป็นอาชีพและนักบัญชีจะต้องสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านบัญชีและด้านอื่นๆ ให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ การให้ความสำคัญแก่ลูกค้าและผู้รับบริการทุกรายเชื่อมั่นว่ากิจการสามารถปฏิบัติงาน หรือสร้างความมั่นใจให้แก่ลูกค้าตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนต่างๆ กลุ่ม เพื่อสามารถรักษาระดับความปฎิสัมพันธ์ใน

การรักษาความลับของลูกค้าให้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น และยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมาย และรักษาผลประโยชน์พร้อมทั้งให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าและเป็นธรรมมากที่สุด

Nazli A. Mohd Ghazali and Suhaiza Ismail (2012, P. 287-290) ได้ศึกษาผลกระทบคุณลักษณะและจริยธรรมของนักบัญชีในองค์กรที่มีผลต่อการตัดสินใจในสถานการณ์ของมาเลเซีย พบว่า จากการนำ 15 รายการมาใช้ในการประเมินการตัดสินใจ แสดงให้เห็นว่า จริยธรรมของนักบัญชีที่มีอยู่เดิมมีจริยธรรมที่สูง และมีความเข้าใจในการเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ซึ่งมีผลในการตัดสินใจในสถานการณ์ของมาเลเซียได้ดี ซึ่งการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ขึ้นอยู่กับความเข้าใจและจริยธรรมของนักบัญชีภายในองค์กรเช่นกัน

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น พบว่า นักบัญชีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีจรรยาบรรณ มีเจตคติที่ดี มีการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญอย่างมืออาชีพ ตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านบัญชีและด้านอื่นๆ ในการสร้างความรู้และวิธีการใหม่ๆ ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญได้อย่างระมัดระวัง ซึ่งทำให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพ ส่งผลให้การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องผลการดำเนินงานในรูปของงบการเงินมีคุณภาพและน่าเชื่อถือในการนำไปใช้วิเคราะห์วางแผน ตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งสร้างความมั่นใจให้แก่ลูกค้าตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนต่างๆ กลุ่ม เพื่อสามารถรักษาระดับความสัมพันธ์และผลประโยชน์ที่คุ้มค่าและเป็นธรรมมากที่สุด ซึ่งเป็นการตัดสินใจภายใต้ความรู้ ความเข้าใจและจริยธรรมของนักบัญชีภายในองค์กร ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถเชื่อมโยงข้อสมมติฐานการวิจัย

H 2 : ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงิน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สุวรรณ หวังเจริญเดช (2548, น. 112-119) ได้ศึกษา ผลกระทบของความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีต่อคุณลักษณะบรรษัทภิบาลของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคใต้ พบว่า ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบรรษัทภิบาลของธุรกิจ พิจารณาเป็นรายด้าน (1) ความรู้ความสามารถของนักบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณลักษณะบรรษัทภิบาล ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความโปร่งใส ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความยุติธรรม (2) ความรู้ความสามารถของนักบัญชี ด้าน

ทักษะทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณลักษณะบรรษัทภิบาล ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (3) ความรู้ความสามารถของนักบัญชี ด้านเจตคติ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณลักษณะบรรษัทภิบาล ด้านความโปร่งใส ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความเป็นอิสระ ด้านความยุติธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบรรษัทภิบาลของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคใต้ โดยความรู้ความสามารถของนักบัญชี มีเกณฑ์ในการพิจารณารับบุคคลที่เหมาะสมเข้าทำงาน เพื่อก้าวสู่การเป็นมืออาชีพ ในแต่ละระดับความสามารถ การที่จะพัฒนานักบัญชีให้มีความรู้ความสามารถแข่งขันได้ ต้องอาศัยเวลาโดยเริ่มตั้งแต่การศึกษา การสร้างเจตคติที่มีต่อวิชาชีพและการสร้างสมประสบการณ์จากการทำงาน เพื่อปรับกระบวนการทัศนคติที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิชาชีพบัญชี อีกทั้งคุณค่าแห่งวิชาชีพที่นักบัญชีจำเป็นต้องมี ได้แก่ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างคุณธรรม ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นอิสระตามมาตรฐานของวิชาชีพ ความสำนึกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม และความตั้งใจที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีผลทำให้นักบัญชีตระหนักถึงคุณค่าแห่งวิชาชีพอย่างมีคุณธรรม ในขณะที่เดียวกันควรจัดให้มีการประเมินศักยภาพความรู้ความสามารถของนักบัญชี เพื่อให้มั่นใจว่าความรู้ความสามารถยังเป็นไปตามที่คาดหวัง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

Heba El Sayed (2006, P. 94-95) ได้ศึกษาการบริหารทรัพยากรและทักษะของนักบัญชี กับความสัมพันธ์ของโครงสร้างองค์กร พบว่า มีหลายประเด็นเกี่ยวกับทักษะความเชี่ยวชาญของนักบัญชีที่เป็นการรับรู้ในขอบเขตของการปฏิบัติงาน และความก้าวหน้าในถ่ายโอนด้านความสามารถทำบัญชี โดยพิจารณาโครงสร้างองค์กร กับทักษะและความรู้ทางด้านบัญชีจะถูกนำมาใช้ในการปฏิบัติงานจริง ในการเชื่อมโยงถึงความสำคัญในการทำงานให้ถูกต้อง เน้นที่กลไกการบรรลุผลสำเร็จเท่านั้น ซึ่งการที่จะสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับโครงสร้างองค์กร ทักษะและความรู้ด้านบัญชีในกรณีที่มีการทำงานถูกต้อง เท่านั้น

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น พบว่า องค์กรมีเกณฑ์ในการพิจารณารับบุคคลที่เหมาะสมเข้าทำงานจะต้องมีความรู้ความสามารถของนักบัญชี ความเป็นอิสระตามมาตรฐานของวิชาชีพ เพื่อก้าวสู่การเป็นมืออาชีพ การที่จะพัฒนานักบัญชีให้มีความรู้ความสามารถแข่งขันได้ ต้องอาศัยเวลาโดยเริ่มตั้งแต่การศึกษา การสร้างเจตคติที่มีต่อวิชาชีพและการสร้างสมประสบการณ์จากการทำงาน เพื่อปรับกระบวนการทัศนคติที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิชาชีพบัญชี ในขณะที่เดียวกันควรจัดให้มีการประเมินศักยภาพความรู้ความสามารถของนักบัญชี

เพื่อให้มั่นใจว่าความรู้ความสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งคุณค่าแห่งวิชาชีพที่นักบัญชีจำเป็นต้องมีคุณธรรม ความยุติธรรม ความโปร่งใส ความสำนึกต่อความรับผิดชอบในสังคม และความตั้งใจที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถเชื่อมโยงข้อสมมติฐานการวิจัย

H 3 : หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง หลักหลักทรัพย์ภาค และความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive research) และการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research) โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดการวิจัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ สตูล สงขลา ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ซึ่งประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนประชากรทั้งสิ้นจำนวน 450 คน 450 หน่วยงาน (สำนักงานพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2555

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอาศัยหลักความน่าจะเป็น (Probability sampling) วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งหมด 450 คน โดยขนาดตัวอย่าง (Sample Size) ตามวิธีการของทาโร ยามานะ (TARO YAMANE) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, น. 45-46) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากสูตร จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 212 คน

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ

n = จำนวนตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (0.05)

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า ดังนี้} \\
 n &= \frac{450}{1 + 450(0.05)^2} \\
 &= 211.76 \\
 &\cong 212 \text{ คน}
 \end{aligned}$$

จากวิธีการของทาโร ยามาเน่ (TARO YAMANE) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ , 2553, น. 45-46) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์จำนวน 212 คน

งานวิจัยนี้จะทำการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling) โดยกำหนดช่วงห่างของหมายเลขหรือช่วงห่างระหว่างการสุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรในการกำหนดช่วงห่างระหว่างหมายเลข ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, น. 58-59)

$$I = \frac{N}{n}$$

เมื่อ

I	=	ช่วงห่างระหว่างหมายเลข
n	=	จำนวนตัวอย่าง
N	=	ขนาดของประชากร

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า ดังนี้} \\
 I &= \frac{450}{212} \\
 &= 2.12 \\
 &\cong 2 \\
 \text{ช่วงห่างระหว่างหมายเลข} &= 2
 \end{aligned}$$

ดังนั้นเมื่อทราบช่วงห่างระหว่างหมายเลขเท่ากับ 2 ต่อไปจึงทำการสุ่มตัวอย่างโดยการนับครั้งละ 2 จากรายชื่อทั้งหมด 450 คน ซึ่งเรียงตามลำดับหน่วยงาน

แหล่งข้อมูลการวิจัย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 212 คน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด งบประมาณ การรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เอกสารทางด้านวิชาการ วิทยานิพนธ์ ข้อมูลทางเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวัดค่าของตัวแปร

ตัวแปร ประกอบด้วย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นตัวแปรในงานวิจัย วัดหลักธรรมาภิบาล 10 ด้าน ประกอบด้วย (1) หลักประสิทธิภาพ ข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ (2) หลักประสิทธิผล ข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ (3) หลักการตอบสนอง ข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ (4) หลักการรับผิดชอบ ข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ (5) หลักเปิดเผย/โปร่งใส ข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ (6) หลักนิติธรรม ข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ (7) หลักความเสมอภาค ข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ (8) หลักการมีส่วนร่วม ข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ (9) หลักการกระจายอำนาจ ข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ (10) หลักจริยธรรมและคุณธรรม ข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ ตัวแปรนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามจากงานวิจัยของ วราภรณ์ ฉัตรเงิน (2550)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นตัวแปรในงานวิจัย วัดความรู้ความสามารถของนักบัญชี 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ทักษะด้านความรู้ ข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ (2) ทักษะด้านวิชาชีพ ข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ (3) ทักษะด้านจรรยาบรรณ ข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ (4) ทักษะด้านประสบการณ์ ข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ ตัวแปรนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามจากงานวิจัยของ บุสกร ภูระหงษ์ (2549), สุวรรณ หวังเจริญเดช (2549), ปาลวิ เชาว์พานิช (2549)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพงบการเงินซึ่งเป็นตัวแปรตามในงานวิจัยนี้ วัดคุณภาพงบการเงิน 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ความเข้าใจได้ ข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ (2) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ (3) ความเชื่อถือได้ ข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ (4) การเปรียบเทียบได้ ข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ ตัวแปรนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามจากงานวิจัยของ พรพิศ จันทจรจตุรภัทร (2548)

เครื่องมือและการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ชนิดปลายปิด (Close – ended Questionnaire) เนื้อหาแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ลักษณะแบบสอบถามเป็นการเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะแบบสอบถามเป็นการเลือกคำตอบแบบคำตอบเดียว (Check List) ประกอบด้วย ชื่อหน่วยงาน จำนวนบุคลากรในหน่วยงาน จำนวนบุคลากรที่ทำบัญชี หน่วยงานอยู่ในจังหวัด จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ทั้ง 10 ด้าน ประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง ภาระรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ เปิดเผย / โปร่งใส หลักนิติธรรม ความเสมอภาค การมีส่วนร่วม / การพยายามแสวงหาฉันทามติ การกระจายอำนาจ คุณธรรม/จริยธรรม จำนวน 20 ข้อ

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเกณฑ์ในการวัดมีการกำหนดระดับมาตราส่วนที่เป็นข้อความให้เป็นค่าน้ำหนักตัวเลขตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, น.75)

ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 5
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมาก	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 4
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 3
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยน้อย	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 2
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 1

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์ จำนวน 27 ข้อ

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเกณฑ์ในการวัดมีการกำหนดระดับมาตราส่วนที่เป็นข้อความให้เป็นค่าน้ำหนักตัวเลขตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, น.75)

ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 5
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมาก	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 4
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 3
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยน้อย	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 2
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 1

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ การเปรียบเทียบได้ จำนวน 20 ข้อ

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเกณฑ์ในการวัดมีการกำหนดระดับมาตราส่วนที่เป็นข้อความให้เป็นค่าน้ำหนักตัวเลขตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, น.75)

ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 5
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยมาก	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 4
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 3
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยน้อย	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 2
ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าน้ำหนักของตัวเลือกเท่ากับ 1

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบแบบสอบถาม
2. ออกแบบแบบสอบถาม
3. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบว่าแบบสอบถามสามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ความรู้ความสามารถของนักบัญชี และคุณภาพงบการเงิน โดยสถิติหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตร IOC ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 สรุปผลค่าความเที่ยงตรงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตร IOC

ตัวแปร	IOC
หลักธรรมาภิบาล	0.93
ความรู้ความสามารถของนักบัญชี	0.94
คุณภาพงบการเงิน	0.89

จากผลการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ควรมีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป แสดงถึงแบบสอบถามมีความเที่ยงตรง (Reliability) ดังตารางที่ 3.1 ค่าตัวแปรมีค่าระหว่าง 0.89–0.94 แสดงว่าตัวแปรมีความเที่ยงตรง (Reliability)

นอกจากนี้ นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบเก็บข้อมูล (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ใช่กลุ่มเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 30 ราย และนำข้อมูลที่ได้มาทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ตามวิธีครอนบาค (Cronbach) (Cronbach, 1951, น.297-334) ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 สรุปผลค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficients)

ตัวแปร (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficients)
หลักธรรมาภิบาล	0.955
ความรู้ความสามารถของนักบัญชี	0.950
คุณภาพงบการเงิน	0.959

จากการศึกษางานวิจัยในอดีตค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficients) ควรมีค่า 0.60 ขึ้นไป (Cronbach, 1995) แสดงถึงตัวแปรมีความน่าเชื่อถือ (Reliability) ดังตารางที่ 3.2 ค่าตัวแปรมีค่าระหว่าง 0.950 - 0.959 แสดงว่าตัวแปรมีความน่าเชื่อถือ (Reliability)

4. ส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าทางสถิติ

1. สถิติที่ใช้สำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย

1.1 สถิติสำหรับหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จากแบบประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้สูตร IOC

1.2 สถิติสำหรับหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้เทคนิคการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัยด้วยวิธีการของครอนบาคอัลฟา (Cronbach's Alpha)

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

2.1. สถิติสำหรับหาค่าสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับในการอธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) , ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ใช้สำหรับอธิบายค่าและวิเคราะห์ความหมายของตัวแปร

1) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับในการอธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) และข้อมูลทั่วไปของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบบสอบถามในตอนี่ 1 - 2

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สำหรับอธิบายค่าและวิเคราะห์ความหมายของตัวแปรหลักธรรมาภิบาล ความรู้ความสามารถของนักบัญชี และคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบบสอบถามในตอนี่ 3 - 5 ซึ่งเกณฑ์การแปลความหมายระดับความคิดเห็นเพื่อการจัดระดับค่าเฉลี่ย สามารถแบ่งออกเป็นช่วงดังต่อไปนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553 น. 75)

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.2. สถิติสำหรับหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ใช้สำหรับหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร วิเคราะห์โดยใช้ตารางพารามตริก (Parametric procedure) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ตัวแปรของสมมติฐานการวิจัยทั้ง 3 ข้อ

H 1 : หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

H 2 : ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

H 3 : หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

บทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัยซึ่งประกอบด้วยประเด็นสำคัญคือ ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารส่วนท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ข้อมูลทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อมูลเชิงพรรณนาของหลักธรรมาภิบาล ความรู้ความสามารถของนักบัญชี และคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละประเด็นดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ)

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อศึกษาหลักธรรมาภิบาลและความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงิน โดยมีรายละเอียดของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานของท่านในปัจจุบันและประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.1

ตาราง 4.1 แสดงจำนวน ร้อยละ จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ)	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	128	60.40
หญิง	84	39.60
รวม	212	100.00
อายุ		
46-55 ปี	91	42.90
36-45 ปี	90	42.50
25-35 ปี	24	11.30
56 ปี ขึ้นไป	7	3.30

ตาราง 4.1 แสดงจำนวน ร้อยละ จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ)	จำนวน	ร้อยละ
รวม	212	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาโท	145	68.40
ปริญญาตรี	67	31.60
รวม	212	100.00
ตำแหน่งงานของท่านในปัจจุบัน		
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	159	75.00
ปลัดเทศบาล	49	23.10
ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	4	1.90
รวม	212	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
16 ปี ขึ้นไป	106	50.00
6-10 ปี	50	23.60
11-15 ปี	49	23.10
น้อยกว่า 5 ปี	7	3.30
รวม	212	100.00

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 212 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 60.40 และเพศหญิง ร้อยละ 39.60 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 46 – 55 ปี ร้อยละ 42.90 รองลงมาคืออายุ 36 – 45 ปี ร้อยละ 42.50 อายุ 25 – 35 ปี ร้อยละ 11.30 และช่วงอายุที่พบน้อยที่สุดของผู้ตอบแบบสอบถามคือ อายุ 56 ปี ขึ้นไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 68.40 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี ร้อยละ 31.60 และไม่พบผู้สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และปริญญาเอก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 75 รองลงมาตำแหน่งปลัดเทศบาล ร้อยละ 23.10 และตำแหน่งที่พบน้อยที่สุดของผู้ตอบแบบสอบถามคือ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยละ 1.90 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี

ประสบการณ์ด้านการทำงาน 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 50 รองลงมาประสบการณ์ด้านการทำงาน 6–10 ปี ร้อยละ 23.60 ประสบการณ์ด้านการทำงาน 11–15 ปี ร้อยละ 23.10 และประสบการณ์ด้านการทำงานที่พบน้อยที่สุดคือ น้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 3.30

จากผลการวิจัย ผู้บริหารท้องถิ่น (ประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 46 – 55 ปี ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท โดยดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และมีประสบการณ์การทำงาน 16 ปีขึ้นไป

ข้อมูลทั่วไปของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อศึกษาหลักธรรมาภิบาลและความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงิน โดยมีรายละเอียดของข้อมูลทั่วไปของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ชื่อหน่วยงาน จำนวนบุคลากรในหน่วยงานของท่าน จำนวนบุคลากรที่ทำบัญชี และจังหวัดที่ตั้งของหน่วยงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.2

ตาราง 4.2 แสดงจำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อมูลทั่วไปของหน่วยงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
ชื่อหน่วยงาน		
องค์การบริหารส่วนตำบล	159	75.00
เทศบาลตำบล	42	19.80
เทศบาลเมือง	7	3.30
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	3	1.40
เทศบาลนคร	1	0.50
รวม	212	100.00

ตาราง 4.2 แสดงจำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของหน่วยงาน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของหน่วยงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนบุคลากรในหน่วยงานของท่าน		
น้อยกว่า 50 คน	157	74.10
71 คน ขึ้นไป	29	13.70
51-60 คน	19	9.00
61-70 คน	7	3.30
รวม	212	100.00
จำนวนบุคลากรที่ทำบัญชี		
น้อยกว่า 5 คน	187	88.20
6-10 คน	18	8.50
10-15 คน	4	1.90
16 คน ขึ้นไป	3	1.40
รวม	212	100.00
หน่วยงานอยู่ในจังหวัด		
สงขลา	61	28.80
ยะลา	39	18.40
ปัตตานี	50	23.60
นราธิวาส	34	16.00
สตูล	28	13.20
รวม	212	100.00

จากตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) จำนวน 212 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 75 รองลงมาหน่วยงานเทศบาลตำบล ร้อยละ 19.80 หน่วยงานเทศบาลเมือง ร้อยละ 3.30 หน่วยงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยละ 1.40 และหน่วยงานเทศบาลนคร ร้อยละ 0.50 ผู้ตอบ

แบบสอบถามส่วนใหญ่มีบุคลากรในหน่วยงานน้อยกว่า 50 คน ร้อยละ 74.10 รองลงมาบุคลากรในหน่วยงาน 71 คนขึ้นไป ร้อยละ 13.70 บุคลากรในหน่วยงาน 51 -60 คน ร้อยละ 9.0 และบุคลากรในหน่วยงาน 61 – 70 คน ร้อยละ 3.30 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีบุคลากรที่ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน ร้อยละ 88.20 รองลงมาบุคลากรที่ทำบัญชี 6 – 10 คน ร้อยละ 8.50 บุคลากรที่ทำบัญชี 11 – 15 คน ร้อยละ 1.90 และจำนวนบุคลากรที่ทำบัญชีน้อยที่สุดคือ 16 คนขึ้นไป ร้อยละ 1.40 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีหน่วยงานอยู่ในจังหวัดสงขลา ร้อยละ 28.80 รองลงมาจังหวัดปัตตานี ร้อยละ 23.60 จังหวัดยะลา ร้อยละ 18.40 จังหวัดนราธิวาส ร้อยละ 16.0 และหน่วยงานอยู่ในจังหวัดสตูล ร้อยละ 13.20

จากผลการวิจัย หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีบุคลากรในหน่วยงานน้อยกว่า 50 คน โดยมีบุคลากรที่ทำบัญชีน้อยกว่า 5 คน ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดสงขลา

ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับลักษณะมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับลักษณะมาภิบาล ประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิชอบ หลักเปิดเผย/โปร่งใส หลักนิติธรรม หลักเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักกระจายอำนาจ และหลักคุณธรรม/จริยธรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ลักษณะมาภิบาล	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
หลักการรับผิชอบ			
1.จัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินงานให้ประชาชนรับทราบทุกปี	4.39	0.65	มาก
2.เอาใจใส่ต่อการดำเนินงานในหน้าที่ของตนอย่างเที่ยงตรงและเป็นธรรม	4.30	0.63	มาก

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)

หลักธรรมาภิบาล	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
รวม	4.34	0.55	มาก
หลักการตอบสนอง			
1. มีการจัดส่งรายงานงบการเงินให้ ผู้เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาที่กำหนด	4.29	0.70	มาก
2. จัดทำบัญชีโดยคำนึงถึงประโยชน์ของ ผู้เกี่ยวข้องเป็นหลัก	4.20	0.64	มาก
รวม	4.25	0.57	มาก
หลักนิติธรรม			
1. มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามข้อบัญญัติ / ระเบียบ / ข้อบังคับ	4.41	0.58	มาก
2. มีการปรับ / เปลี่ยน ระเบียบ การทำงาน ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และยอมรับของสังคม	4.00	0.62	มาก
รวม	4.21	0.51	มาก
หลักคุณธรรม/จริยธรรม			
1. การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่าง ซื่อสัตย์ สุจริต เทียบตรง และเป็นธรรม	4.25	0.69	มาก
2. บุคลากรมีการดำเนินงานด้วยความ เสียสละ อุทิศตนเพื่อส่วนร่วม	4.13	0.67	มาก
รวม	4.19	0.60	มาก
หลักประสิทธิภาพ			
1. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุพันธกิจที่วางไว้	4.21	0.56	มาก
2. ตระหนักถึงความสำคัญการใช้ทรัพยากร อย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.04	0.64	มาก

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)

หลักธรรมาภิบาล	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
รวม	4.13	0.52	มาก
หลักเปิดเผยโปร่งใส			
1. มีการเปิดเผยผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบโดยผ่านสื่อต่างๆ	4.22	0.68	มาก
2. มีการตรวจสอบภายในที่เข้มแข็ง และโปร่งใส	3.93	0.72	มาก
รวม	4.08	0.58	มาก
หลักเสมอภาค			
1. ให้ความสำคัญต่อบุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียม โดยไม่เลือกปฏิบัติ	4.02	0.74	มาก
2. มีการแจ้งให้ทราบถึงโครงการสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ อย่างทั่วถึง	3.98	0.68	มาก
รวม	4.00	0.65	มาก
หลักประสิทธิภาพ			
1. มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นคุณภาพของผลงานเป็นสำคัญ	4.06	0.57	มาก
2. มีการวางแผน การกำหนดแนวทาง การตัดสินใจด้วยความรอบคอบ	3.89	0.58	มาก
รวม	3.97	0.51	มาก
หลักกระจายอำนาจ			
1. มีการมอบหมาย กำหนดหน้าที่ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน	4.06	0.68	มาก
2. มีการตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	3.81	0.66	มาก
รวม	3.94	0.59	มาก

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)

หลักธรรมาภิบาล	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
หลักการมีส่วนร่วม			
1.เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงาน และแก้ปัญหาต่างๆ	3.96	0.64	มาก
2.เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย	3.77	0.67	มาก
รวม	3.86	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล ในระดับมากทั้ง 10 หลัก คือ หลักการรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย = 4.34) รองลงมาหลักการตอบสนอง (ค่าเฉลี่ย = 4.25) หลักนิติธรรม (ค่าเฉลี่ย = 4.21) หลักคุณธรรมจริยธรรม (ค่าเฉลี่ย = 4.19) หลักประสิทธิผล (ค่าเฉลี่ย = 4.13) หลักเปิดเผย/โปร่งใส (ค่าเฉลี่ย = 4.08) หลักเสมอภาค (ค่าเฉลี่ย = 4.00) หลักประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย = 3.97) หลักกระจายอำนาจ (ค่าเฉลี่ย = 3.94) และหลักการมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย = 3.86) ตามลำดับ เมื่อจำแนกย่อยหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยหน่วยงานให้ความสำคัญหลักนิติธรรมด้านการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามข้อบัญญัติ/ระเบียบ/ข้อบังคับ (ค่าเฉลี่ย = 4.41) รองลงมาคือ หลักการรับผิดชอบด้านการจัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินงานให้ประชาชนรับทราบในทุกปี (ค่าเฉลี่ย = 4.39) หลักการตอบสนองด้านการจัดส่งรายงานงบการเงินให้ผู้เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย = 4.29) หลักคุณธรรม / จริยธรรมด้านการดำเนินงานของหน่วยงานเห็นไปอย่างซื่อสัตย์ สุจริต เทียบตรงและเป็นธรรม (ค่าเฉลี่ย = 4.25) หลักการเปิดเผย / โปร่งใส ด้านการเปิดเผยผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบโดยผ่านสื่อต่างๆ (ค่าเฉลี่ย = 4.22) หลักประสิทธิผลด้านการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุพันธกิจที่วางไว้ (ค่าเฉลี่ย = 4.21) หลักกระจายอำนาจด้านการมอบหมาย กำหนดหน้าที่ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 4.06) หลักประสิทธิภาพด้านการทำงานที่มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นคุณภาพและผลงานเป็นสำคัญ (ค่าเฉลี่ย = 4.06) หลักความเสมอภาคต่อบุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียม โดยไม่เลือกปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย = 4.02)

หลักการมีส่วนร่วมในการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย (ค่าเฉลี่ย = 3.96) ตามลำดับ

จากผลการวิจัย หลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาลในระดับคะแนนมากในทุกด้าน แต่จะมีหลักการที่ระดับคะแนนมากที่สุดในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่างๆ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ โดยทั่วไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาระหน้าที่ในการพัฒนาศักยภาพชุมชนและสังคม จากเงินงบประมาณที่มาจากการจัดเก็บรายได้เองและรัฐบาลจัดสรรที่เป็นความรับผิดชอบโดยตรง ดังจะเห็นได้จากโครงการสาธารณูปโภค การศึกษา ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งเป็นความรับผิดชอบที่บุคลากรทุกคนในองค์กรพึงมี ถึงแม้ว่าจะให้ความสำคัญกับหลักการมีส่วนร่วมในระดับคะแนนที่น้อยที่สุด ในการกำหนดนโยบายหรือการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เป็นการประสานงานร่วมกันของคนก่อนข้างทำได้ยาก เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนหนึ่งมาจากการฝ่ายการเมือง อาจจะมีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในการพัฒนาและประสานงาน ดังจะเห็นได้จากสถานการณ์ในปัจจุบัน

ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชี ประกอบด้วย ทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสิทธิภาพ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ความรู้ความสามารถของนักบัญชี	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ทักษะด้านจรรยาบรรณ			
1. บุคลากรมีหลักความประพฤติอันเหมาะสมซึ่งแสดงถึงจริยธรรมในวิชาชีพ	4.24	0.62	มาก
2. บุคลากรมีการรักษาชื่อเสียงและการส่งเสริมเกียรติยศของวิชาชีพบัญชี	4.21	0.60	มาก
3. บุคลากรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและเสียสละเวลาเพื่อส่วนร่วม	4.18	0.67	มาก
4. บุคลากรมีการสร้างความมั่นใจให้กับหน่วยงานต่างๆ และประชาชนที่จะได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรมและมีศักยภาพ	4.10	0.66	มาก
5. บุคลากรมีการปฏิบัติเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและส่งเสริมความสามัคคีในคณะ	4.09	0.65	มาก
รวม	4.17	0.53	มาก
ทักษะด้านความรู้			
1. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินและการบริหารจัดการทางการเงินเป็นอย่างดี	4.20	0.59	มาก
2. บุคลากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในความรู้พื้นฐานด้านบัญชี	4.13	0.56	มาก
3. บุคลากรมีการพัฒนาความรู้ด้านบัญชี โดยการอบรมและการศึกษาจากสถาบันการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำมาปรับใช้ในการจัดทำงบการเงิน	4.11	0.69	มาก

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)

ความรู้ความสามารถของนักบัญชี	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
4.บุคลากรมีความสามารถในการคิด อ่าน เขียน เพื่อสร้างความเข้าใจในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างดี	4.09	0.63	มาก
5.บุคลากรมีการเพิ่มระดับความสามารถในการทำงานด้านบัญชี โดยการเรียนรู้สิ่งรอบตัวตลอดเวลา	4.03	0.62	มาก
6.บุคลากรมีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ด้านบัญชีการเงิน และระบบสารสนเทศมาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน	4.01	0.67	มาก
7.บุคลากรมีความเข้าใจถึงหลักการจัดการแบบต่างๆ และบริหารที่สามารถปรับตัวเข้าสู่ยุคสมัยใหม่ เพื่อประเมินหลักการบริหารงานของหน่วยงานที่ดี	3.99	0.66	มาก
8.บุคลากรมีความสามารถในการวางแผน วิเคราะห์ข้อมูลด้านบัญชีอย่างเป็นระบบ	3.93	0.66	มาก
รวม	4.06	0.47	มาก
ทักษะด้านประสิทธิภาพ			
1.บุคลากรมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานในการเป็นนักบัญชีที่ดีและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง	4.08	0.63	มาก
2.บุคลากรมีประสิทธิภาพและความชำนาญด้านงานบัญชีเป็นอย่างดี สามารถพัฒนาและแก้ไขได้	4.05	0.63	มาก

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)

ความรู้ความสามารถของนักบัญชี	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
3.บุคลากรมุ่งเน้นการปฏิบัติงานด้านบัญชีและด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพให้สูงขึ้น	4.03	0.62	มาก
4.บุคลากรมีการนำประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี แนะนำให้คำปรึกษาแก่บุคคลอื่นๆ ได้	3.98	0.66	มาก
รวม	4.03	0.55	มาก
ทักษะด้านวิชาชีพ			
1.บุคลากรมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานด้านบัญชีด้วยความโปร่งใส เป็นอิสระและซื่อสัตย์สุจริต	4.34	0.63	มาก
2.บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การวางตัวเป็นกลาง และมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน	4.13	0.66	มาก
3.บุคลากรมีความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหน่วยงานและเพื่อนร่วมงาน	4.04	0.69	มาก
4.บุคลากรมีความรู้ความสามารถในสิ่งที่ตนเองกระทำในการสร้างความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป	3.98	0.63	มาก
5.บุคลากรมีการนำเสนอและแสดงผลในทัศนคติของตนเองอย่างมีระบบทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน	3.95	0.65	มาก
6.บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานเป็นทีมกับกลุ่มคนที่มีวัฒนธรรมและการใช้เหตุผลที่ต่างกัน	3.93	0.63	มาก

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)

ความรู้ความสามารถของนักบัญชี	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
7.บุคลากรมีความรู้ในการเลือกและจัดลำดับความสำคัญของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด	3.90	0.60	มาก
8.บุคลากรมีความสามารถในการระบุปัญหาและแก้ไขปัญหามีลักษณะแตกต่างกันโดยนำความชำนาญการใช้	3.88	0.60	มาก
9.บุคลากรมีความสามารถในการวิเคราะห์และการสร้างแนวคิดอย่างเป็นระบบเพื่อให้เหตุผลและแนวทางในการทำงาน	3.87	0.62	มาก
10.บุคลากรมีการสื่อสารทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ตลอดจนเทคนิคในการนำเสนอเป็นอย่างดี	3.86	0.64	มาก
รวม	3.97	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับความรู้ความสามารถของนักบัญชี ในระดับมากทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะด้านจรรยาบรรณ (ค่าเฉลี่ย = 4.17) รองลงมาทักษะด้านความรู้ (ค่าเฉลี่ย = 4.06) ทักษะด้านประสบการณ์ (ค่าเฉลี่ย = 4.03) และทักษะด้านวิชาชีพ (ค่าเฉลี่ย = 3.97) ตามลำดับ เมื่อจำแนกย่อยความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยทักษะด้านความรู้ในการที่บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินและการบริหารจัดการทางการเงินเป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย = 4.20) รองลงมาคือ บุคลากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในความรู้พื้นฐานด้านบัญชี (ค่าเฉลี่ย = 4.13) บุคลากรมีการพัฒนาความรู้ด้านบัญชี โดยการอบรมและการศึกษาจากสถาบันการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับใช้ในการจัดท่างบการเงิน (ค่าเฉลี่ย = 4.11) ทักษะด้านวิชาชีพในการที่บุคลากรมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานด้านบัญชีด้วยความโปร่งใส เป็นอิสระและซื่อสัตย์สุจริต (ค่าเฉลี่ย = 4.34) รองลงมาคือ บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การวางตัวเป็นกลาง และมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน

(ค่าเฉลี่ย = 4.13) บุคลากรมีความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหน่วยงานและเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.04) ทักษะด้านจรรยาบรรณในการที่บุคลากรมีหลักความประพฤติอันเหมาะสม ซึ่งแสดงถึงจริยธรรมในวิชาชีพ (ค่าเฉลี่ย = 4.24) รองลงมาคือ บุคลากรมีการรักษาชื่อเสียงและการส่งเสริมเกียรติยศของวิชาชีพบัญชี (ค่าเฉลี่ย = 4.21) บุคลากรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและเสียสละเวลาเพื่อส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย = 4.18) ทักษะด้านประสิทธิภาพ บุคลากรมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานในการเป็นนักบัญชีที่ดีและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย = 4.08) รองลงมาคือ บุคลากรมีประสิทธิภาพและความชำนาญด้านงานบัญชีเป็นอย่างดี สามารถพัฒนาและแก้ไขได้ (ค่าเฉลี่ย = 4.05) บุคลากรมุ่งเน้นการปฏิบัติงานด้านบัญชี และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพวิชาชีพให้สูงขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 4.03) ตามลำดับ

จากผลการวิจัย ความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสำคัญกับองค์กรทุกด้านในระดับคะแนนที่มาก แต่จะมีทักษะจรรยาบรรณที่มีระดับคะแนนมากที่สุด เนื่องจากจรรยาบรรณเป็นจุดเริ่มต้นความสำคัญของนักบัญชีที่แสดงถึงการมีคุณธรรมและจริยธรรมการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาความลับขององค์กรและสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพของตนเอง ถึงแม้ว่าผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) จะให้ความสำคัญกับทักษะด้านวิชาชีพน้อยที่สุด อันเกี่ยวเนื่องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่เจอสถานการณ์ความไม่สงบและสถานการณ์การเมือง ทำให้บุคลากรที่จบการศึกษาด้านบัญชีและด้านที่เกี่ยวข้องกับบัญชีมาปฏิบัติงานในพื้นที่มีน้อย ยิ่งเป็นองค์กรที่มีพื้นที่ห่างไกลอย่างองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับ คุณภาพงบการเงิน ประกอบด้วย ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับคุณภาพ
งบบการเงินของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

คุณภาพงบบการเงิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านการเปรียบเทียบกันได้			
1.หน่วยงานนำเสนอข้อมูลในงบบการเงิน เป็นลักษณะเดียวกันทุกสิ้นปีงบประมาณ	4.39	0.61	มาก
2.หน่วยงานให้ความสำคัญกับการจัดทำ การเงินที่อยู่ในช่วงระยะเวลาเดียวกันทุก สิ้นปีงบประมาณ	4.34	0.64	มาก
3.หน่วยงานยึดถือแนวทางปฏิบัติตาม วิธีการที่ใช้ในสิ้นปีงบประมาณที่ผ่านมา	4.31	0.62	มาก
4.หน่วยงานต้องนำเสนอรายงานทางการ เงิน เพื่อให้ผู้ใช้ทราบถึงแนวโน้มของ ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ ผ่านมาของหน่วยงาน	4.27	0.64	มาก
รวม	4.33	0.54	มาก
ด้านความเข้าใจได้			
1.หน่วยงานให้ความสำคัญกับการจัดทำ การเงินที่มีรูปแบบกำหนดตามมาตรฐาน การบัญชี	4.34	0.63	มาก
2.หน่วยงานให้ความสำคัญกับรายละเอียด ประกอบงบบการเงิน ในงบบการเงิน เพื่อให้ ผู้ใช้งบบการเงินเข้าใจง่าย	4.21	0.63	มาก
3.หน่วยงานแสดงหมายเหตุประกอบงบบ การเงินแต่ละรายการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ ชัดเจน	4.18	0.68	มาก

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับคุณภาพ
งบการเงินของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)

คุณภาพงบการเงิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
4.หน่วยงานนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ หน่วยงานอย่างเพียงพอ เพื่อให้ผู้ใช้งบ การเงินสามารถนำไปใช้ประกอบการ ตัดสินใจ	4.13	0.65	มาก
5.หน่วยงานจัดทำงบการเงินที่เหมาะสม และสามารถนำไปวิเคราะห์ เพื่อประเมิน เหตุการณ์ในอนาคตได้	4.12	0.63	มาก
รวม	4.20	0.53	มาก
ด้านความเชื่อถือได้			
1.หน่วยงานให้ความสำคัญกับการนำเสนอ ข้อมูลที่ครบถ้วน และสามารถตรวจสอบ ได้จากบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยความโปร่งใส	4.24	0.70	มาก
2.หน่วยงานจัดทำงบการเงิน โดยใช้ดุลย พินิจอย่างระมัดระวัง และคำนึงถึงการใ้ ประโยชน์ร่วมกัน	4.24	0.64	มาก
3.หน่วยงานจัดทำและนำเสนองบการเงิน ได้ทันเวลา และเที่ยงตรง เพื่อให้ ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ	4.20	0.67	มาก
4.หน่วยงานจัดทำงบการเงิน โดยปราศจาก วัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง	4.17	0.73	มาก
5.หน่วยงานมีการบันทึกเกณฑ์คงค้างที่ สามารถตรวจสอบได้	4.13	0.62	มาก
6.หน่วยงานจัดทำงบการเงินเป็นตามเนื้อหา และความเป็นจริงด้านเศรษฐกิจ	4.09	0.66	มาก
รวม	4.18	0.53	มาก

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับคุณภาพงบการเงินของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)

คุณภาพงบการเงิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ			
1.หน่วยงานให้ความสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน	4.10	0.67	มาก
2.หน่วยงานมีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจในการแก้ไขในปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้	4.07	0.60	มาก
3.หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับข้อมูลที่จะส่งผลกระทบต่อการประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของหน่วยงาน	4.02	0.67	มาก
4.หน่วยงานมีการจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจในครั้งก่อน เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารในอนาคต	4.00	0.69	มาก
5.หน่วยงานมีความรับผิดชอบในการจัดทำงบการเงินที่ทันต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจและเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์	4.00	0.65	มาก
6.หน่วยงานมีการเตรียมข้อมูลที่จะช่วยในการคาดคะเนหรือยืนยันข้อผิดพลาดของผลการประเมินในปีที่ผ่านมา	4.00	0.58	มาก
รวม	4.03	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับคุณภาพงบการเงิน ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ (ค่าเฉลี่ย = 4.33) รองลงมาด้านความเข้าใจได้ (ค่าเฉลี่ย = 4.20) ด้านความเชื่อถือได้ (ค่าเฉลี่ย = 4.18) และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 4.03) ตามลำดับ เมื่อจำแนกย่อยคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านความเข้าใจได้หน่วยงานให้ความสำคัญกับการจัดทำงบการเงินที่มี

รูปแบบกำหนดตามมาตรฐานการบัญชี (ค่าเฉลี่ย = 4.34) หน่วยงานให้ความสำคัญกับรายละเอียดประกอบงบการเงินในงบการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจง่าย (ค่าเฉลี่ย = 4.21) หน่วยงานแสดงหมายเหตุประกอบงบการเงินแต่ละรายการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 4.18) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหน่วยงานให้ความสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 4.10) หน่วยงานมีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจในการแก้ไขในปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ (ค่าเฉลี่ย = 4.07) หน่วยงานให้ความสำคัญกับข้อมูลที่จะส่งผลกระทบต่อการประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของหน่วยงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.02) ด้านความเชื่อถือได้ หน่วยงานให้ความสำคัญกับการนำเสนอข้อมูลที่ครบถ้วน และสามารถตรวจสอบได้จากบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยความโปร่งใส (ค่าเฉลี่ย = 4.24) หน่วยงานจัดทำงบการเงิน โดยใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวัง และคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ร่วมกัน (ค่าเฉลี่ย = 4.24) หน่วยงานจัดทำและนำเสนองบการเงินได้ทันเวลา และเที่ยงตรง เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 4.20) ด้านการเปรียบเทียบกันได้หน่วยงานนำเสนอข้อมูลในงบการเงินเป็นลักษณะเดียวกันทุกสิ้นปีงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย = 4.39) หน่วยงานให้ความสำคัญกับการจัดทำงบการเงินที่อยู่ในช่วงระยะเวลาเดียวกันทุกสิ้นปีงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย = 4.34) หน่วยงานต้องนำเสนอรายงานทางการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้ทราบถึงแนวโน้มของฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของหน่วยงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.27) ตามลำดับ

จากผลการวิจัย คุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า คุณภาพงบการเงินมีความสำคัญกับองค์กรในทุกด้านระดับคะแนนที่มาก แต่จะมีด้านการเปรียบเทียบได้ที่มีคะแนนมากที่สุด เพราะหลักการจัดทำรายงานงบการเงินของภาครัฐระบุไว้ โดยจะต้องใช้หลักเกณฑ์และช่วงเวลาเดียวกันทุกปี เพื่อต่อการรายงานงบการเงินให้ทราบถึงแนวโน้มฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานขององค์กร ถึงแม้ว่าด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ จะมีระดับคะแนนน้อยที่สุด เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ทำให้องค์กรยากต่อการประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนที่ใช้ในการตัดสินใจ หากเหตุการณ์ในปัจจุบันยังมีอยู่

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

งานวิจัยนี้ได้กำหนดสมมติฐาน เพื่อการศึกษาหลักธรรมาภิบาลและความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งหมด 3 สมมติฐาน ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏดังตาราง

1. หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลและคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า หลักธรรมาภิบาล ทั้ง 10 ด้าน ประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม หลักเปิดเผย/โปร่งใส หลักนิติธรรม หลักเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักกระจายอำนาจ หลักคุณธรรมจริยธรรม มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคุณภาพงบการเงิน ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงในตาราง 4.6

ตาราง 4.6 แสดงตารางเมทริกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Matrix)

ตัวแปร (Variables)	Mean	S.D.	EC	ET	RP	AT	TP	RL	EQ	PC	DT	ME	UB	RV	RB	CB
หลักประสิทธิภาพ	3.97	0.51	1.000													
หลักประสิทธิผล	4.13	0.52	.563**	1.000												
หลักการตอบสนอง	4.25	0.57	.364**	.303**	1.000											
หลักการรับผิดชอบ	4.34	0.55	.413**	.445**	.477**	1.000										
หลักเปิดเผย / โปร่งใส	4.08	0.58	.392**	.432**	.333**	.511**	1.000									
หลักนิติธรรม	4.21	0.51	.439**	.482**	.463**	.505**	.438**	1.000								
หลักเสมอภาค	4.00	0.65	.312**	.331**	.232**	.358**	.456**	.436**	1.000							
หลักการมีส่วนร่วม	3.86	0.60	.229**	.237**	.382**	.260**	.352**	.341**	.543**	1.000						
หลักกระจายอำนาจ	3.94	0.59	.373**	.336**	.275**	.374**	.462**	.423**	.612**	.596**	1.000					
หลักคุณธรรม/ จริยธรรม	4.19	0.60	.436**	.469**	.328**	.494**	.528**	.495**	.536**	.481**	.634**	1.000				

ตาราง 4.6 แสดงตารางเมตริกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Metric) (ต่อ)

ตัวแปร (Variables)	Mean	S.D.	EC	ET	RP	AT	TP	RL	EQ	PC	DT	ME	UB	RV	RB	CB
ด้านความเข้าใจได้	4.20	0.53	.424**	.403**	.363**	.515**	.400**	.472**	.348**	.249**	.446**	.504**	1.000			
ด้านความเกี่ยวข้อง กับการตัดสินใจ	4.03	0.52	.419**	.412**	.316**	.502**	.398**	.520**	.372**	.284**	.475**	.479**	.730**	1.000		
ด้านความเชื่อถือได้	4.18	0.53	.400**	.374**	.407**	.577**	.418**	.443**	.228**	.238**	.402**	.491**	.721**	.696**	1.000	
ด้านการเปรียบเทียบ ได้	4.33	0.54	.369**	.338**	.393**	.492**	.339**	.353**	.244**	.372**	.357**	.395**	.654**	.630**	.726**	1.000

** Correlation is significant at the 0.05 level

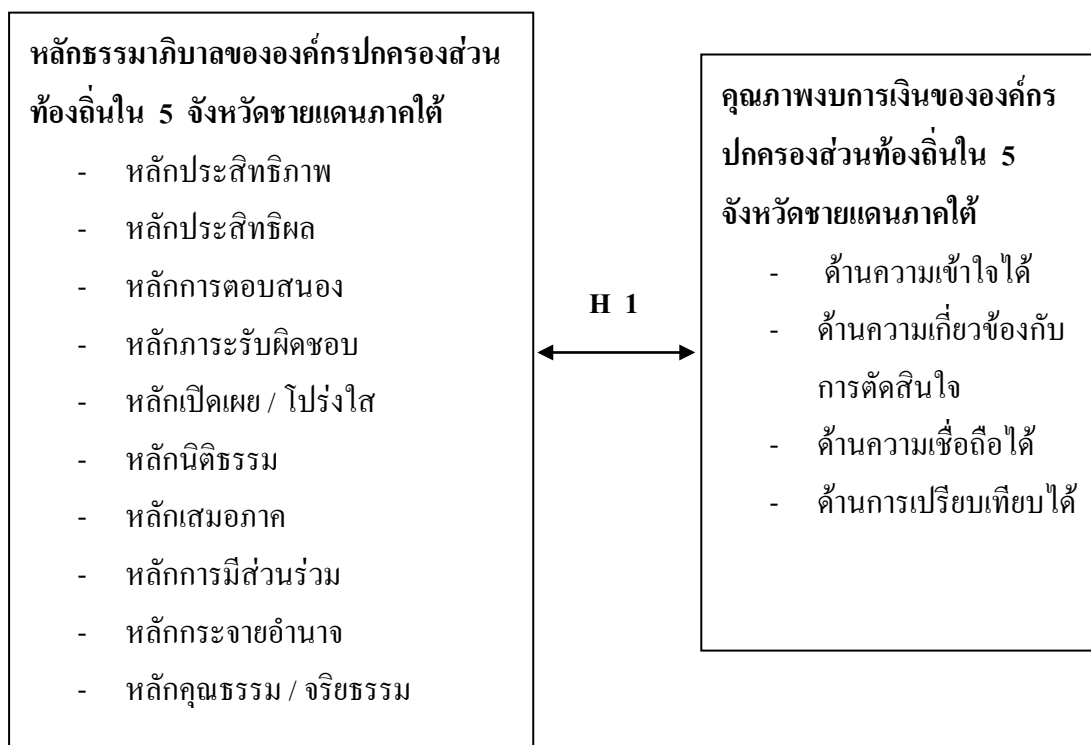
หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)	= EC	หลักประสิทธิผล (Effectiveness)	= ET
หลักการตอบสนอง (Responsiveness)	= RP	หลักภาระรับผิดชอบ (Accountability)	= AT
หลักการเปิดเผย / โปร่งใส (Transparency)	= TP	หลักนิติธรรม (Rule of Law)	= RL
หลักความเสมอภาค (Equity)	= EQ	หลักการมีส่วนร่วม (Participation)	= PC
หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)	= DT	หลักคุณธรรม จริยธรรม (Morality/Ethic)	= ME
ด้านความเข้าใจ (Understandability)	= UB	ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)	= RV
ความเชื่อถือได้ (Reliability)	= RB	การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability)	= CB

ดังนั้นตาราง 4.6 หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ภาพรวมของหลักธรรมาภิบาลกับคุณภาพงบการเงิน ซึ่งหลักประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.424$, $r = 0.419$, $r = 0.400$, $r = 0.369$) หลักประสิทธิผลมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.403$, $r = 0.412$, $r = 0.374$, $r = 0.338$) หลักการตอบสนองมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.363$, $r = 0.316$, $r = 0.407$, $r = 0.393$) หลักการรับผิชอบมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.515$, $r = 0.502$, $r = 0.577$, $r = 0.492$) หลักเปิดเผย/โปร่งใสมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.400$, $r = 0.398$, $r = 0.418$, $r = 0.339$) หลักนิติธรรมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.472$, $r = 0.520$, $r = 0.403$, $r = 0.353$) หลักเสมอภาคมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.348$, $r = 0.372$, $r = 0.228$, $r = 0.244$) หลักการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.249$, $r = 0.284$, $r = 0.238$, $r = 0.372$) หลักกระจายอำนาจมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.446$, $r = 0.475$, $r = 0.402$, $r = 0.357$) หลักคุณธรรมจริยธรรมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.504$, $r = 0.479$, $r = 0.491$, $r = 0.395$)

อีกทั้งยังพบว่าระหว่างตัวแปรยังส่งผลกันเอง โดยผลของหลักประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับหลักประสิทธิผลมากที่สุด ($r = 0.563$) หลักประสิทธิผลมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับหลักนิติธรรมมากที่สุด ($r = 0.482$) หลักการตอบสนองมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับหลักการรับผิชอบมากที่สุด ($r = 0.477$) หลักการรับผิชอบมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับหลักเปิดเผย / โปร่งใสมากที่สุด ($r = 0.511$) หลักเปิดเผย / โปร่งใสมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับหลักคุณธรรม / จริยธรรมมากที่สุด ($r = 0.528$) หลักนิติธรรมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับหลักคุณธรรม / จริยธรรมมากที่สุด ($r = 0.495$) หลักเสมอภาคมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับหลักกระจายอำนาจมากที่สุด ($r = 0.612$) หลักการมีส่วนร่วมมี

ความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับหลักการกระจายอำนาจมากที่สุด ($r = 0.596$) หลักการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับหลักคุณธรรม / จริยธรรมมากที่สุด ($r = 0.634$) หลักคุณธรรม / จริยธรรมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับตนเอง ซึ่งยอมรับสมมติฐาน H 1

ภาพที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามสมมติฐานที่ H 1 โดยหลักการรับผิดชอบ หลักการตอบสนองหลักนิติธรรม หลักคุณธรรมจริยธรรม หลักประสิทธิภาพ หลักเปิดเผย/โปร่งใส หลักเสมอภาค หลักประสิทธิภาพ หลักกระจายอำนาจ และหลักการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์คุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความสามารถของนักบัญชีและคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ความรู้ความสามารถของนักบัญชี ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจริยธรรม ทักษะด้านประสบการณ์ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคุณภาพงบการเงิน ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงในตาราง 4.7

ตาราง 4.7 แสดงตารางเมทริกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Matrix)

ตัวแปร (Variables)	Mean	S.D.	KS	PS	ES	XS	UB	RV	RB	CB
ทักษะด้านความรู้	4.06	0.47	1.000							
ทักษะด้านวิชาชีพ	4.39	0.46	.780**	1.000						
ทักษะด้านจรรยาบรรณ	4.17	0.53	.631**	.775**	.1000					
ทักษะด้านประสบการณ์	4.03	0.55	.676**	.683**	.683**	.1000				
ด้านความเข้าใจได้	4.20	0.53	.637**	.619**	.637**	.582**	1.000			
ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	4.03	0.52	.584**	.642**	.629**	.610**	.730**	1.000		
ด้านความเชื่อถือได้	4.18	0.53	.600**	.570**	.646**	.575**	.721**	.696**	1.000	
ด้านการเปรียบเทียบได้	4.33	0.54	.447**	.457**	.547**	.465**	.654**	.630**	.726**	1.000

** Correlation is significant at the 0.05 level

ทักษะด้านความรู้ (Knowledge Skill)

= KS

ทักษะด้านวิชาชีพ (Professional Skill)

= PS

ทักษะด้านจรรยาบรรณ (Ethics Skill)

= ES

ทักษะด้านประสบการณ์ (Experience Skill)

= XS

ด้านความเข้าใจ (Understandability)

= UB

ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)

= RV

ความเชื่อถือได้ (Reliability)

= RB

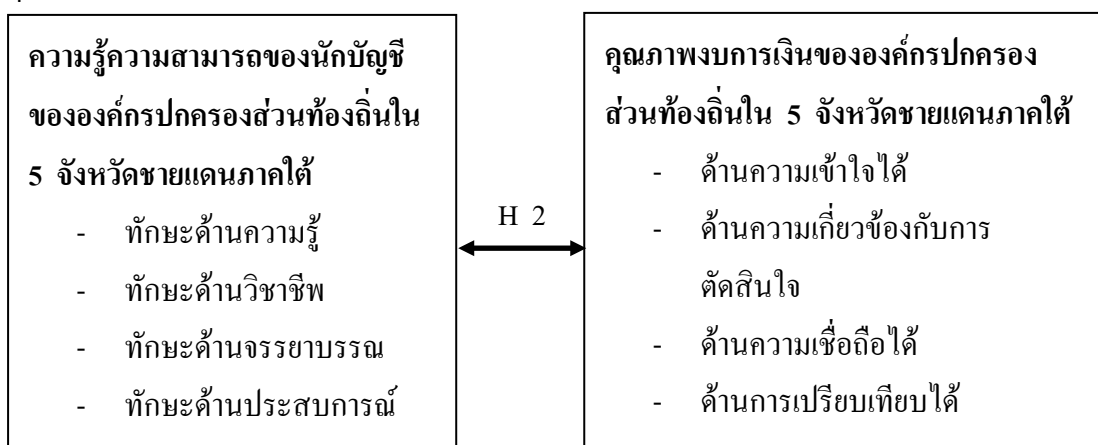
การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability)

= CB

ดังนั้นตาราง 4.7 ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ภาพรวมความรู้ความสามารถของนักบัญชีกับคุณภาพงบการเงิน ซึ่งทักษะด้านความรู้มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.637, r = 0.584, r = 0.600, r = 0.447$) ทักษะด้านวิชาชีพมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.619, r = 0.642, r = 0.570, r = 0.457$) ทักษะด้านจรรยาบรรณมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.637, r = 0.629, r = 0.646, r = 0.547$) ทักษะด้านประสบการณ์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านเปรียบเทียบได้ ($r = 0.582, r = 0.610, r = 0.575, r = 0.465$)

อีกทั้งยังพบว่าระหว่างตัวแปรยังส่งผลกันเอง โดยผลของทักษะด้านความรู้มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับทักษะด้านวิชาชีพมากที่สุด ($r = 0.780$) ทักษะด้านวิชาชีพมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับทักษะด้านจรรยาบรรณมากที่สุด ($r = 0.775$) ทักษะด้านจรรยาบรรณมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับทักษะด้านประสบการณ์มากที่สุด ($r = 0.683$) ทักษะด้านประสบการณ์มีความสัมพันธ์กันเอง ซึ่งยอมรับสมมติฐาน H 2

ภาพที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความสามารถของนักบัญชีและคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามสมมติฐานที่ H 2 โดยทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความสามารถของนักบัญชีกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

3. หลักสูตรમાભલมีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรમાભลและรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า หลักสูตรમાભล ทั้ง 10 ด้าน ประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักเปิดเผย/โปร่งใส หลักนิติธรรม หลักเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักกระจายอำนาจ หลักคุณธรรมจริยธรรม มีความสัมพันธ์กับรู้ความสามารถของนักบัญชี ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจริยธรรม ทักษะด้านประสบการณ์ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงในตาราง 4.8

ตาราง 4.8 แสดงตารางเมทริกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Matrix)

ตัวแปร (Variables)	Mean	S.D.	EC	ET	RP	AT	TP	RL	EQ	PC	DT	ME	KS	PS	ES	XS
หลักประสิทธิภาพ	3.97	0.51	.1000													
หลักประสิทธิผล	4.13	0.52	.563**	1.000												
หลักการตอบสนอง	4.25	0.57	.364**	.303**	1.000											
หลักการรับผิดชอบ	4.34	0.55	.413**	.445**	.477**	1.000										
หลักเปิดเผย / โปร่งใส	4.08	0.58	.392**	.432**	.333**	.511**	1.000									
หลักนิติธรรม	4.21	0.51	.439**	.482**	.463**	.505**	.438**	1.000								
หลักเสมอภาค	4.00	0.65	.312**	.331**	.232**	.358**	.456**	.436**	1.000							
หลักการมีส่วนร่วม	3.86	0.60	.229*	.237**	.382**	.260**	.352**	.341**	.543**	1.000						
หลักกระจายอำนาจ	3.94	0.59	.373**	.366**	.275**	.374**	.462**	.423**	.612**	.596**	1.000					
หลักคุณธรรม / จริยธรรม	4.19	0.60	.436**	.469**	.328**	.494**	.528**	.495**	.536**	.481**	.634**	1.000				
ทักษะ ด้านความรู้	4.06	0.47	.449**	.434**	.386**	.509**	.464**	.532**	.426**	.346**	.495**	.471**	1.000			
ทักษะ ด้านวิชาชีพ	4.39	0.46	.468**	.444**	.340**	.536**	.458**	.587**	.433**	.387**	.531**	.563**	.780**	1.000		

ตาราง 4.8 แสดงสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และเมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Matrix) (ต่อ)

ตัวแปร (Variables)	Mean	S.D.	EC	ET	RP	AT	TP	RL	EQ	PC	DT	ME	KS	PS	ES	XS
ทักษะด้าน จรรยาบรรณ	4.17	0.53	.381**	.408**	.349**	.491**	.370**	.474**	.307**	.269**	.438**	.527**	.631**	.775**	1.000	
ทักษะด้าน ประสบการณ์	4.03	0.55	.355**	.269**	.264**	.411**	.317**	.428**	.218**	.447**	.359**	.305**	.646**	.683**	.683**	1.000

** Correlation is significant at the 0.05

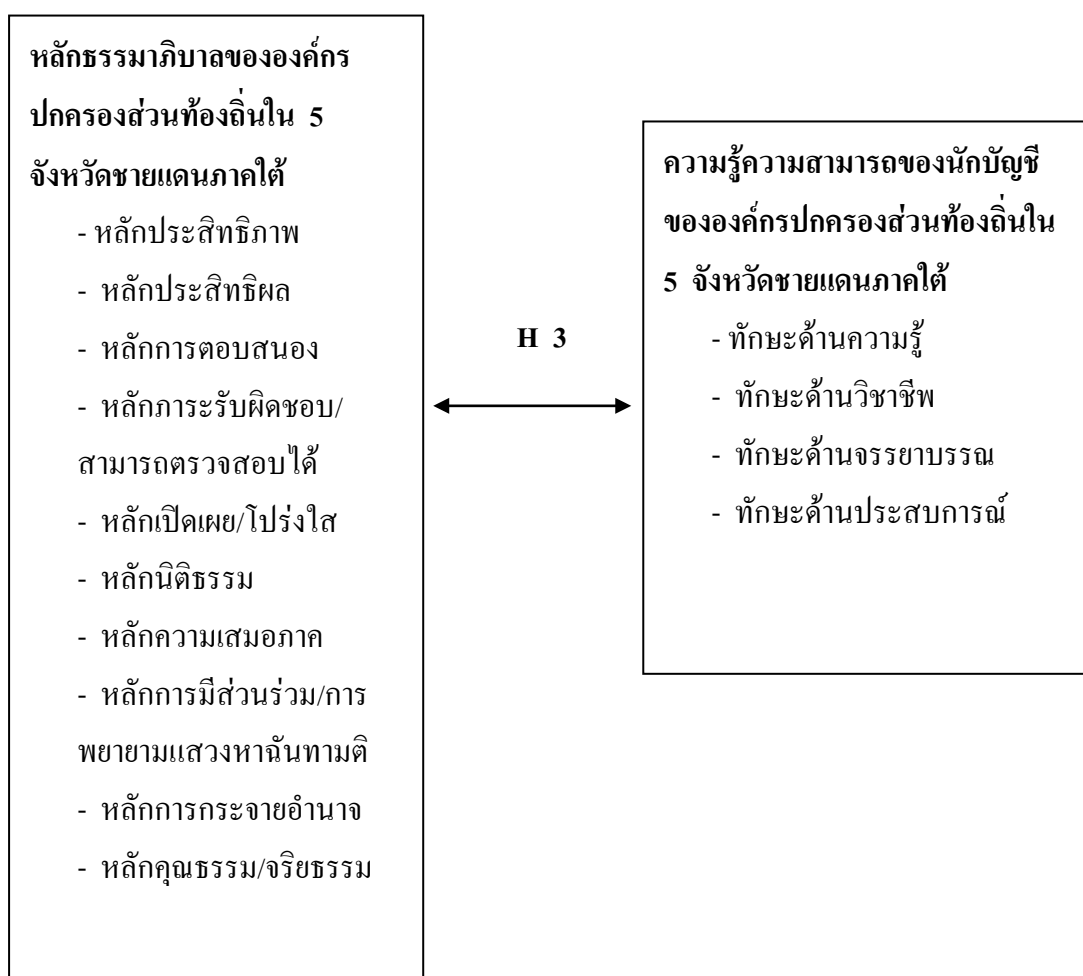
หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)	= EC	หลักประสิทธิผล (Effectiveness)	= ET
หลักการตอบสนอง (Responsiveness)	= RP	หลักภาระรับผิดชอบ (Accountability)	= AT
หลักการเปิดเผย / โปร่งใส (Transparency)	= TP	หลักนิติธรรม (Rule of Law)	= RL
หลักความเสมอภาค (Equity)	= EQ	หลักการมีส่วนร่วม (Participation)	= PC
หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)	= DT	หลักคุณธรรม จริยธรรม (Morality/Ethic)	= ME
ทักษะด้านความรู้ (Knowledge Skill)	= KS	ทักษะด้านวิชาชีพ (Professional Skill)	= PS
ทักษะด้านจรรยาบรรณ (Ethics Skill)	= ES	ทักษะด้านประสบการณ์ (Experience Skill)	= XS

จากตาราง 4.8 หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า หลักประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์ ($r = 0.449, r = 0.468, r = 0.381, r = 0.355$) หลักประสิทธิผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์ ($r = 0.434, r = 0.444, r = 0.408, r = 0.269$) หลักการตอบสนองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์ ($r = 0.386, r = 0.340, r = 0.349, r = 0.264$) หลักการรับผิดชอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์ ($r = 0.509, r = 0.536, r = 0.491, r = 0.411$) หลักเปิดเผย/โปร่งใสมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์ ($r = 0.464, r = 0.458, r = 0.370, r = 0.317$) หลักนิติธรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์ ($r = 0.532, r = 0.587, r = 0.474, r = 0.428$) หลักเสมอภาคมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์ ($r = 0.426, r = 0.433, r = 0.307, r = 0.218$) หลักการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์ ($r = 0.346, r = 0.387, r = 0.269, r = 0.147$) หลักกระจายอำนาจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์ ($r = 0.495, r = 0.531, r = 0.438, r = 0.359$) หลักคุณธรรมจริยธรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์ ($r = 0.471, r = 0.563, r = 0.527, r = 0.305$) และแต่ละด้านก็มีความสัมพันธ์กันเอง ซึ่งหลักธรรมาภิบาลทั้ง 10 หลัก และความรู้ความสามารถของนักบัญชีทั้ง 4 ด้าน

อีกทั้งยังพบว่าระหว่างตัวแปรยังมีความสัมพันธ์กันเอง โดยผลของหลักประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์กับหลักประสิทธิผลมากที่สุด ($r = 0.563$) หลักประสิทธิผลมีความสัมพันธ์กับหลักนิติธรรมมากที่สุด ($r = 0.482$) หลักการตอบสนองมีความสัมพันธ์กับหลักการรับผิดชอบมากที่สุด ($r = 0.477$) หลักการรับผิดชอบมีความสัมพันธ์กับหลักนิติธรรมมากที่สุด ($r = 0.505$) หลักเปิดเผย / โปร่งใสมีความสัมพันธ์กับหลักคุณธรรม / จริยธรรมมากที่สุด ($r = 0.528$) หลักนิติธรรมมีความสัมพันธ์กับหลักคุณธรรม / จริยธรรมมากที่สุด ($r = 0.495$) หลักเสมอภาคมีความสัมพันธ์กับหลักการมีส่วนร่วมมากที่สุด ($r = 0.543$) หลักการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับหลักการกระจายอำนาจมากที่สุด ($r = 0.596$) หลักการกระจายอำนาจมี

ความสัมพันธ์กับหลักคุณธรรม / จริยธรรมมากที่สุด ($r = 634$) หลักคุณธรรม / จริยธรรมมีความสัมพันธ์กันเอง ซึ่งยอมรับสมมติฐาน H 3

ภาพที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามสมมติฐานที่ H 3 โดยคาดการณ์ว่าหลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาพที่ 4 หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาหลักธรรมาภิบาลและความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาความรู้ความสามารถของนักบัญชีอันจะนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้ใช้งบการเงินที่เกี่ยวข้อง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด 10 หลัก คือ หลักการรับผิดชอบ หลักการตอบสนอง หลักนิติธรรม หลักคุณธรรมจริยธรรม หลักประสิทธิผล หลักเปิดเผย/โปร่งใส หลักเสมอภาค หลักประสิทธิภาพ หลักกระจายอำนาจ และหลักการมีส่วนร่วม เมื่อจำแนกย่อยหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดด้าน โดยหน่วยงานให้ความสำคัญหลักนิติธรรมด้านการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามข้อบัญญัติ/ระเบียบ/ข้อบังคับ รองลงมาคือ หลักการรับผิดชอบด้านการจัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินงานให้ประชาชนรับทราบในทุกปี หลักการตอบสนองด้านการจัดส่งรายงานงบการเงินให้ผู้เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หลักคุณธรรม / จริยธรรมด้านการดำเนินงานของหน่วยงานเห็นไปอย่างซื่อสัตย์ สุจริต เทียบตรง และเป็นธรรม หลักการเปิดเผย / โปร่งใส ด้านการเปิดเผยผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบโดยผ่านสื่อต่างๆ หลักประสิทธิผลด้านการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุพันธกิจที่วางไว้ หลักกระจายอำนาจด้านการมอบหมาย กำหนดหน้าที่ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน หลักประสิทธิภาพด้านการทำงานที่มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นคุณภาพและผลงานเป็นสำคัญ หลักความเสมอภาคต่อบุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียม โดยไม่เลือกปฏิบัติ หลักการมีส่วนร่วมในการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด 4 ทักษะ คือ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านประสบการณ์ และทักษะด้านวิชาชีพ เมื่อจำแนกย่อย

ความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยทักษะด้านความรู้ในการที่บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินและการบริหารจัดการทางการเงิน อีกทั้งมีการพัฒนาความรู้ด้านบัญชีจากการอบรมและการศึกษาจากสถาบันการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำมาปรับใช้ในการจัดทำงบการเงิน ทักษะด้านวิชาชีพในการที่บุคลากรมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานด้านบัญชีด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อีกทั้งบุคลากรมีความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหน่วยงานและเพื่อนร่วมงาน ทักษะด้านจรรยาบรรณในการที่บุคลากรมีหลักความประพฤติอันเหมาะสม ซึ่งแสดงถึงจริยธรรมในวิชาชีพที่เป็นการรักษาชื่อเสียงและการส่งเสริมเกียรติยศของวิชาชีพบัญชีในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและเสียสละเวลาเพื่อส่วนร่วม ทักษะด้านประสบการณ์ บุคลากรมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานในการเป็นนักบัญชีที่ดีและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากประสบการณ์และความชำนาญด้านงานบัญชีสามารถพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ อีกทั้งเพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพบัญชีให้สูงขึ้น

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ความสำคัญในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เมื่อจำแนกย่อยคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านความเข้าใจได้ หน่วยงานให้ความสำคัญกับการจัดทำงบการเงินที่มีรูปแบบการกำหนดตามมาตรฐานการบัญชีและแสดงหมายเหตุประกอบงบการเงินแต่ละรายการที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจง่าย ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหน่วยงานให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ อีกทั้งสามารถประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของหน่วยงานด้านความเชื่อถือได้หน่วยงานให้ความสำคัญกับการนำเสนอข้อมูลที่ครบถ้วน และสามารถตรวจสอบได้จากบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยความโปร่งใส โดยใช้กลยุทธ์ปัจจัยอย่างระมัดระวัง และคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ร่วมกัน อีกทั้งหน่วยงานจัดทำและนำเสนองบการเงินได้ทันเวลา และเที่ยงตรง เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งหน่วยงานนำเสนอข้อมูลในงบการเงินเป็นลักษณะเดียวและช่วงระยะเวลาเดียวกันทุกสิ้นปีงบประมาณ เพื่อให้ผู้ใช้ทราบถึงแนวโน้มของฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของหน่วยงาน

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า หลักการรับผิดชอบ หลักการตอบสนอง หลักนิติธรรม หลักคุณธรรมจริยธรรม หลักประสิทธิผล หลักเปิดเผย/โปร่งใส หลักเสมอภาค หลักประสิทธิภาพ หลักกระจายอำนาจ และหลักการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกด้าน

ผลการทดสอบสมมติฐานความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านประสบการณ์ และทักษะด้านวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกด้าน

ผลการทดสอบสมมติฐานหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า หลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 กับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกด้าน

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการวิจัยตามข้อสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย		ผลลัพธ์	สรุปผล
1. หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	H 1	หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 1.1 หลักประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้	ยอมรับ

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการวิจัยตามข้อสมมติฐานการวิจัย (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย		ผลลัพธ์	สรุปผล
<p>1. หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)</p>	H 1	<p>หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)</p> <p>1.2 หลักประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้</p> <p>1.3 หลักการตอบสนองมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้</p> <p>1.4 หลักการระับผิดชอบมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้</p> <p>1.5 หลักเปิดเผย / โปร่งใสมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้</p> <p>1.6 หลักนิติธรรมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้</p>	ยอมรับ

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการวิจัยตามข้อสมมติฐานการวิจัย (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย		ผลลัพธ์	สรุปผล
<p>1. ลักษณะรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)</p>	H 1	<p>ลักษณะรมาภิบาลมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)</p> <p>1.7 หลักเสมอภาคมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้</p> <p>1.8 หลักการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้</p> <p>1.9 หลักการกระจายมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้</p> <p>1.10 หลักคุณธรรม/จริยธรรมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้</p>	ยอมรับ

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการวิจัยตามข้อสมมติฐานการวิจัย (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย		ผลลัพธ์	สรุปผล
2. ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	H 2	<p>ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้</p> <p>2.1 ทักษะด้านความรู้มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้</p> <p>2.2 ทักษะด้านวิชาชีพมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้</p> <p>2.3 ทักษะด้านจรรยาบรรณมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้</p> <p>2.4 ทักษะด้านประสบการณ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบได้</p>	ยอมรับ

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการวิจัยตามข้อสมมติฐานการวิจัย (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย		ผลลัพธ์	สรุปผล
3. ลักษณะรามาภิบาลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	H 3	<p>ลักษณะรามาภิบาลมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้</p> <p>3.1 หลักประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์</p> <p>3.2 หลักประสิทธิผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์</p> <p>3.3 หลักการตอบสนองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์</p> <p>3.4 หลักการรับผิดชอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์</p> <p>3.5 หลักเปิดเผย/โปร่งใสมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์</p>	ยอมรับ

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการวิจัยตามข้อสมมติฐานการวิจัย (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย		ผลลัพธ์	สรุปผล
3. ลักษณะรบบาภิบาลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)	H 3	<p>ลักษณะรบบาภิบาลมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ต่อ)</p> <p>3.6 หลักนิติธรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์</p> <p>3.7 หลักเสมอภาคมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์</p> <p>3.8 หลักการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์</p> <p>3.9 หลักการกระจายมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์</p> <p>3.10 หลักคุณธรรม / จริยธรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านประสบการณ์</p>	ยอมรับ

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ศึกษาหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

พบว่า หลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาลในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่างๆ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาระหน้าที่ในการพัฒนาศักยภาพชุมชนและสังคม จากเงินงบประมาณที่มาจากการจัดเก็บรายได้เองและรัฐบาลจัดสรรที่เป็นความรับผิดชอบโดยตรง ดังจะเห็นได้จากโครงการสาธารณูปโภค การศึกษา ที่มีอยู่ในท้องถิ่น อีกทั้งการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามข้อบัญญัติ/ระเบียบ/ข้อบังคับ ในการจัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต เทียบตรง และมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน หากองค์กรมีหลักธรรมาภิบาลเป็นกลไกในการทำงานที่ดียังสามารถเชื่อมโยงกับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดทำรายงานที่มีการกำหนดตามมาตรฐานการบัญชีและรายละเอียดประกอบงบการเงิน เพราะหลักการจัดทำรายงานงบการเงินของภาครัฐระบุไว้ โดยจะต้องใช้หลักเกณฑ์และช่วงเวลาเดียวกันทุกปี ทั้งต้องมีความครบถ้วน ทันเวลา เทียบตรง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ โดยใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวัง และคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ร่วมกัน เพื่อถ่ายทอดการรายงานงบการเงินให้ทราบถึงแนวโน้มฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานขององค์กรในการนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจในการแก้ไขในปัญหาต่างๆ ยังสามารถประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของหน่วยงานได้ที่ผ่านมาของหน่วยงาน หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขีดแนวทาง หลักธรรมาภิบาลในการทำงานจะทำให้ผลสำเร็จที่ออกมาสะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพงบการเงินมีคุณภาพ จึงสรุปได้ว่าถ้าหน่วยงานมีหลักธรรมาภิบาลระดับที่สูงจะมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับสูงด้วย เพราะหลักธรรมาภิบาลเป็นปัจจัยเริ่มต้นของวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นกลไกควบคุมให้หน่วยงานเกิดความน่าเชื่อถือ ตามแนวคิดของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่า การสนับสนุนให้องค์กรเติบโตไปพร้อมกับหลักธรรมาภิบาลที่เต็มไปด้วย ความเก่ง และความดี จะทำให้องค์กรเกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจวรรณ ชาติจ่อหอ (2550) ผลการวิจัยพบว่า การเปิดเผยข้อมูลที่มีความโปร่งใสสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่องบการเงิน และภาพลักษณ์ขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับ ศรีททาแก่ผู้ใช้งบการเงิน และงานวิจัยของพรพิศ จัทรจตุรภัทร (2548) ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานที่ยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมจะสร้างความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

และผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถเข้าใจได้ง่าย เกิดความเชื่อถือในการนำข้อมูลไปใช้การเปรียบเทียบก่อนที่จะนำไปใช้ในการวางแผน ตัดสินใจ

2. ศึกษาความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

พบว่า ความรู้ความสามารถของนักบัญชี มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ให้ความสำคัญกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่บุคลากรมีความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญในพื้นฐานด้านบัญชี มีการพัฒนา ในการจัดทำรายงานทางการเงินและการบริหารจัดการทางการเงิน เพื่อนำมาปรับใช้ในการจัดทำงบการเงินให้เกิดทักษะด้านวิชาชีพในการมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานด้านบัญชีด้วยความโปร่งใส เป็นอิสระและซื่อสัตย์สุจริต ทั้งบุคลากรจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีการวางตัวเป็นกลาง และมีทัศนคติที่ดี มีความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหน่วยงานและเพื่อนร่วมงาน ในการที่บุคลากรมีหลักความประพฤติอันเหมาะสม ซึ่งแสดงถึงจริยธรรมในวิชาชีพการรักษาชื่อเสียงและการส่งเสริมเกียรติยศของวิชาชีพบัญชีต่อความต้องการของหน่วยงานในการเป็นนักบัญชีที่ดี ทั้งยังมีประสบการณ์และความชำนาญ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพให้สูงขึ้น ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพงบการเงินที่นักบัญชีจะต้องมีหน้าที่ใจการจัดทำ หากนักบัญชีไม่มีความรู้ความเข้าใจ การประมวลผลออกมาในรูปแบบของงบการเงินจะเกิดความผิดพลาด ดังนั้นนักบัญชีจะต้องมีทักษะด้านต่างๆ เพื่อให้งบการเงินมีรูปแบบมาตรฐานการบัญชี ที่มีข้อมูลชัดเจน เข้าใจได้ง่าย สามารถที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจ การแก้ไขในปัญหาต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อการประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของหน่วยงาน และการให้ความสำคัญกับการนำเสนอข้อมูลที่ครบถ้วน ทันเวลา เพียงตรง ในช่วงระยะเวลาเดียวกันทุกสิ้นปีงบประมาณ และสามารถตรวจสอบได้ โดยใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวัง และคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ร่วมกัน เพื่อให้ผู้ใช้ทราบถึงแนวโน้มของฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของหน่วยงาน จึงสรุปได้ว่ากรณีที่หน่วยงานมีนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถในระดับที่สูงมีความสัมพันธ์กับคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับที่สูง เพราะการปฏิบัติงานที่มีนักบัญชีเป็นผู้จัดทำผลการดำเนินงานของหน่วยงาน นักบัญชีจำเป็นจะต้องมีความรู้ ประสบการณ์ การพัฒนา เพื่อให้งานออกมามีความถูกต้อง แม่นยำ และมีคุณภาพ เป็นที่น่าเชื่อถือแก่ผู้ใช้งบการเงินที่เกี่ยวข้องรวมทั้งหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวทางของ IFAC ว่านักบัญชีจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางบัญชีและต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ

ปาลวี เชาว์พานิช (2549) ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และความเป็นมืออาชีพ จะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานงบการเงินในด้านการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ ด้านความเป็นกลาง ด้านความระมัดระวัง และด้านความครบถ้วน และงานวิจัยของ บุสกร ภูระหงษ์ (2549) ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางการบัญชี นำมาประยุกต์ใช้กับอาชีพการงานของตนเองในการกระตุ้นให้นักบัญชีเกิดการเรียนรู้และสร้างประสิทธิภาพการบริหารการเงิน การคลังของระบบ GFMS และงานวิจัยของ ศิววงศ์ เพชรจุล (2552) ผลการวิจัยพบว่า นักบัญชีเป็นผู้มีหน้าที่ในการจัดทำและนำเสนอข้อมูลแก่ผู้ใช้งบการเงิน จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ การฝึกฝนตลอดจนเกิดความชำนาญ ยึดหลักความระมัดระวังในการนำเสนอผลการดำเนินงานที่เป็นจริงและมีเสถียรภาพ ได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ และงานวิจัยของ Nazli A. Mohd Ghazali and Subaiza Ismail (2012) ผลการวิจัยพบว่า การมีความเข้าใจในการเป็นมืออาชีพ อาชีพของนักบัญชี มีผลในการตัดสินใจในสถานการณ์ของมาเลเซียได้ดี

3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

พบว่า หลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 กับความรู้ความสามารถของนักบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยหน่วยงานให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล ทั้ง 10 หลัก คือ หลักการรับผิดชอบต่อ หลักการตัดสินใจ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรมจริยธรรม หลักประสิทธิผล หลักเปิดเผย/โปร่งใส หลักเสมอภาค หลักประสิทธิภาพ หลักกระจายอำนาจ และหลักการมีส่วนร่วม ในการจัดทำรายงานงบการเงินให้ผู้เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาที่กำหนด การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างซื่อสัตย์ สุจริต เทียบตรง และเป็นธรรม มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นคุณภาพและผลงานเป็นสำคัญ ทั้งยังมีความเสมอภาคต่อบุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียม โดยไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่มีนักบัญชีจำเป็นจะต้องมีความรู้ความสามารถ ทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะด้านจรรยาบรรณ ทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านประสบการณ์ และทักษะด้านวิชาชีพ โดย ทักษะด้านความรู้ในการที่บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินและการบริหารจัดการ มีความรู้ความเชี่ยวชาญในความรู้พื้นฐานด้านบัญชี เพื่อนำมาปรับใช้ในการจัดทำงบการเงิน โดยนักบัญชีที่มีทักษะด้านวิชาชีพมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานด้านบัญชีด้วยความโปร่งใส เป็นอิสระ ซื่อสัตย์สุจริต การวางตัวเป็นกลาง และมีทัศนคติที่ดี มีความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหน่วยงานและเพื่อนร่วมงาน อันแสดงเห็นถึงการมีหลักความประพฤติอันเหมาะสม ใน

จริยธรรมวิชาชีพ รักษาชื่อเสียงและการส่งเสริมเกียรติยศของวิชาชีพบัญชี ให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานในการเป็นนักบัญชีที่ดี สามารถพัฒนาและแก้ไขปัญหาจากการปฏิบัติงานด้านบัญชี และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพให้สูงขึ้น สรุปได้ว่าหากนักบัญชียึดหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่มีทั้ง 10 หลัก ประกอบกับมีความรู้ความสามารถ ทั้ง 4 ทักษะ จะทำให้หน่วยงานมีทั้งคนดี และคนเก่งที่พร้อมจะปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ ตามแนวคิดของหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ว่าการมีศีลธรรม จริยธรรม และความถูกต้อง จะช่วยส่งเสริมหน่วยงานให้มีศักยภาพและสร้างความเชื่อมั่น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณ หวังเจริญเดช (2548) ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความสามารถของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบรรษัทภิบาล โดยการสร้างเจตคติที่มีต่อวิชาชีพและการสร้างสมประสบการณ์จากการทำงาน เพื่อปรับกระบวนการทัศนคติที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิชาชีพ ในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และงานวิจัยของ Heba El Sayed (2006) ผลการวิจัยพบว่า ทักษะความเชี่ยวชาญของนักบัญชีที่เป็นการรับรู้ในเขตของการปฏิบัติงาน และความก้าวหน้าในถ่ายโอนด้านความสามารถทำบัญชี จะถูกนำมาใช้ในการปฏิบัติงานจริง ที่มีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์เชิงทฤษฎี

จากผลการวิจัยสนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และความรู้ความสามารถของนักบัญชีของ IFAC (International Federation of Accountants) ถือเป็นบทบาทสำคัญที่เป็นกลไกในการควบคุมให้องค์กรเกิดคุณค่าพัฒนาให้เป็นธรรมที่เต็มไปด้วย “ความเก่ง” และ “ความดี เพื่อประยุกต์การปฏิบัติงานให้เกิดความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ส่งผลให้ผู้ใช้บริการเงินมีความเชื่อมั่นต่อรายงานงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานดังนี้

- 1) ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาหลักธรรมาภิบาลในระดับที่สูงยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงาน ส่งผลให้คุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความน่าเชื่อถือแก่ผู้ใช้บริการเงิน

2) นักบัญชีสามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาความรู้ความสามารถทางการบัญชี โดยการเรียนรู้ ฝึกฝน ประสบการณ์ เพื่อก้าวสู่การเป็นนักบัญชีมืออาชีพที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น ทั้งยังทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ผู้ประกอบการ กรมสรรพากร และผู้ให้บริการเงิน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และความเชื่อมั่นในรายงานงบการเงิน

ข้อจำกัดและงานวิจัยในอนาคต

1. ข้อจำกัด

1) ข้อมูลของประชากรที่เป็นหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ทำให้การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์เกิดการตีกลับ เนื่องจากที่อยู่ไม่ตรงกัน

2) การเก็บข้อมูลของแบบสอบถามไม่เต็มที่ เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ และสถานการณ์การเมืองในปัจจุบัน

2. งานวิจัยในอนาคต

1) ขยายเขตพื้นที่ในการศึกษา เช่น พื้นที่ต่างจังหวัด หรือภูมิภาคอื่นๆ เพื่อหาความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างต่อผลการศึกษาลักษณะมาภิบาลและความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) ศึกษาความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะเชิงคุณภาพ

3) ศึกษารายละเอียดลักษณะมาภิบาลและความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละด้าน

บรรณานุกรม

- กรมบัญชีกลาง. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1. สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2556, จาก <http://klang.cgd.Go.th/pr/v/%20book/march56/nabv%203-v83.pdf>.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. สำนักงานพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2555, จาก <http://www.dla.go.th/work/abt/index.jsp>.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2554). สรุปรายงานผลการตรวจสอบด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และงบประมาณ.
- กรมสรรพสามิตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่. ความหมายหลักธรรมาภิบาล. สืบค้นเมื่อ 2 มิถุนายน 2555, จาก <http://www.chiangmai.excise.go.th/vision.html>.
- โคมทอง ถานอาคณา. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- จิราพร ไพโรถื่อน. (2550). ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่ดี คุณภาพของผู้สอบบัญชี และคุณภาพกำไรที่มีต่อความสามารถของกำไรในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ : กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- เทศบาลนครยะลา. (2551). นครยะลาสู่สหัสวรรษใหม่. วารสารเทศบาลนครยะลา. 9 (81) : 8 ธันวาคม.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. (พิมพ์ครั้งที่ 11), กรุงเทพฯ : เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เบ็ญจวรรณ ชาติจอหอ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดี ความเชื่อมั่นต่องบการเงินและภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- บุญญาบุช ชีวาเกียรติยิ่งยง. (2549). ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อคุณภาพของข้อมูลกำไรและข้อมูลกระแสเงินสดในการกำหนดราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- บุสกร ภูระหงษ์. (2549). ผลกระทบของความรู้ความสามารถทางการบัญชีและเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินการคลังระบบ GFMIS. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ปรกรณ์ เพ็ญภาคกุล. (2548). International Education Standards for Professional Accountants (IES) กับการจัดการศึกษาวิชาชีพบัญชี. วารสารวิชาชีพบัญชี. 2(14) : 80 – 86.
- ปยุตยาวิ พุชาพันธุ์. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อความเชื่อมั่นของงบการเงินในมุมมองของผู้สอบบัญชีกรณีศึกษาผู้สอบบัญชีในสำนักงานบัญชีขนาดใหญ่ (Big 4) และผู้สอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีขนาดย่อมและอิสระในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ปาลวิ เชาว์พานิช. (2549). ผลกระทบของความรู้ความสามารถของนักบัญชี และการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อความน่าเชื่อถือในการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- พรพนม ศรีวิเชียร. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ของบัญชีกับคุณภาพกำไรของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

บรรณานุกรม (ต่อ)

พรพิศ จันทร์จตุรภัทร. (2548). การกำกับดูแลกิจการและคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

แพรวภัทร ยอดแก้ว. 2554. พัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg). สืบค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2556, จาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/236980>.

วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2554). การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : คู่มือสำหรับนักบริหารงานท้องถิ่นในยุคใหม่. สถาบันพระปกเกล้า. สิงหาคม.

ศิลปพร ศรีจันทเพชร. (2552). กลไกบรรษัทภิบาลเพิ่มมูลค่ากิจการจริงหรือไม่. วารสารบริหารธุรกิจ, (มกราคม-มีนาคม 2552). 1-6.

ศิลปพร ศรีจันทเพชร. (2555). หลักสำคัญของการกำกับดูแลกิจการ. วารสารบริหารธุรกิจ, (มกราคม-มีนาคม 2555). 1-4.

ศิววงศ์ เพชรจตุล, 2552, ผลกระทบของความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีและเทคโนโลยีสารสนเทศต่อคุณภาพกำไรของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2556, จาก http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general!/ut/p/c5/04_SB8K8xLLM9MSSzP

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2556, จาก <http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general!/ut/p/c5/04>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. ธรรมนูญศาล. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2556, จาก <http://www.socgg.soc.Go.th/History1.html> .
- สถาบันพระปกเกล้า. ฐานข้อมูลการเมืองการปกครอง. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2556, จาก <http://www.kpi.ac.th/wiki/index.php/%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%84%>.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2555). จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2556, จาก <http://www.fab.or.th>.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2555). พระราชบัญญัติวิชาชีพการบัญชี พ.ศ. 2547. สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2555, จาก <http://www.fab.or.th>.
- สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย. (2555). หลักการสากลของธรรมนูญศาล. สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2556, จาก <http://www.chaichamber.org/scripts/detail.asp?nNEWSID=1220>.
- สุเมธ แสงนิ่มนวล. (2552). “ภาวะผู้นำกับธรรมนูญศาลในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”. (2552, มีนาคม). วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น. สถาบันพระปกเกล้า.
- สุวรรณ หวังเจริญเดช. (2548). “ผลกระทบของความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณลักษณะบรรษัทของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคใต้”. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2555, จาก http://www.igpthai.org/knowledge_organization_10-good-governance.html .
- อัญชลี เหมือนเพชร. (2550). “การนำหลักธรรมนูญศาลมาใช้ในการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต : ศึกษาเฉพาะกรณี กลุ่มงานการเงิน กองคลัง”. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์), มหาวิทยาลัยรามคำแหง).

บรรณานุกรม (ต่อ)

อมรา ตีรศรีวัฒน์. (2549). “ปัจจัยที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินตามทฤษฎีของนักวิเคราะห์การลงทุนไทย”. วารสารวิชาชีพบัญชี, 34-52.

Ari Salminen and Rinna Ikola-Norrbacka. (2010). “Trust good governance and unethical actions in Finnish public administration”. International Journal of Public Sector Management. abstract.

Asian Institute of Management. (2002). “Managing corporate governance in Asia”. Retrieved March 20, 2002, From <http://www.asiancorrprov.aim.edu.ph>.

Bushman, R.M., & Smith, A.J. (2003). January, Transparency, financial accounting information and Corporate governance. FRBNY Economic Policy Review, 5(1), 65-87.

C. Adendorff and C. Boshoff. (2010). “The impact of culture-related factors on good governance In Greek family businesses in South Africa”. Business Management, 10-11.

China Mobile (Hong Kong) Limited. (2001). Strengthening corporate governance enhancing Corporate value generating greater returns to shareholders. Retrieved January 10, 2003, From <http://www.chinamobilehk.com> .

Epstein, B.J., & Mirza, A. (2005). Wiley IFRS : Interpretation and application of international accounting and financial reporting standards, New York : John Wiley.

Fisscher, O., & Andre, N. (2005). Research and Concepts Implications of Business Ethics for quality management. Implications of Business Ethics for Quality Management, Vol.17(2), 150-160.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- George, J. S. (2005). Ethics Failures in Corporate Financial Reporting. *Journal of Business Ethics*, Vol.(57), 5-15.
- Heba, EL Sayed. (2006). ERPs and accountants' expertise : the construction of relevance. *School of Accounting and Finance, University of Manchester, Manchester, UK* 94-95
- International Accounting Standards Committee. (2004). *IAS : framework for the preparation and Presentation of financial statement*, London : John Wiley.
- Jon S.T. Quah, Ph.D. (2010). "Ensuring Good Governance in Singapore : Is this Experience Transferable to other Asian Countries?". Emerald Group Publishing, Structured abstract.
- Kevin, B. (2009). *The Relationship of Ethics Education To the Moral Development of Accounting Students. (Doctor of Business Administration, Nova Southeastern University)*.
- Ministry of Economy, Trade and Industry in Japan. (2003). *Summary of reports from the study Group on corporate management and financial reporting : Policy information*. Retrieved December 11, 2004, from <http://www.meti.go.jp> .
- Morfitt, G. (2003). *Accountability : A key essential to the operational success of non-profit and Volunteer organizations*. Retrieved May 1, 2003, from <http://www.queensue.ca>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Nazli A. Mohd Ghazali and Suhaiza Ismail. (2011). "The influence of personal attributes and Organizational ethics position on accountants' Judgments : Malaysian scenario". Social Responsibility journal, (August 2011), 290-293.
- Nowroodzi, B. (2002). Financial accountability and corporate governance reform in Thailand and Korea progress to date and challenges ahead. Retrieved October 28, 2003, from <http://www.thaigovernance.org/thaicg/research.html>.
- Segal, P. (2001). February. Don't ask, don't tell accounting : One of Asia's biggest company Sweeps billions in contingent liabilities' under the rug. The Asian Wall Street Journal, p. wg.
- Solomons. (1991). D., Accounting and Social Change : A Neutralist View, Accounting Organizations and Society, 287-295.
- William E. Shafer and Margaret C.C. Poon and Dean Tjosvold. (2013). "An investigation of Ethical climate in a Singaporean accounting firm", Accounting Auditing & Accountability Journal, 331-334.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง : หลักธรรมาภิบาล และความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงิน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() 25 -35 ปี

() 36 – 45 ปี

() 46 – 55 ปี

() 56 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

4. ตำแหน่งงานของท่านในปัจจุบัน

() ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

() ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

() ปลัดเทศบาล

5. ประสบการณ์การทำงาน

() น้อยกว่า 5 ปี

() 6 – 10 ปี

() 11 – 15 ปี

() 16 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก

1. ชื่อหน่วยงาน

☐ องค์การบริหารส่วนตำบล	☐ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
☐ เทศบาลตำบล	☐ เทศบาลเมือง
☐ เทศบาลนคร	

2. จำนวนบุคลากรในหน่วยงานของท่าน

☐ น้อยกว่า 50 คน	☐ 51 – 60 คน
☐ 61 – 70 คน	☐ 71 คน ขึ้นไป

3. จำนวนบุคลากรที่ทำบัญชี

☐ น้อยกว่า 5 คน	☐ 6 – 10 คน
☐ 10 – 15 คน	☐ 16 คน ขึ้นไป

4. หน่วยงานตั้งอยู่ในจังหวัด

☐ สตูล	☐ สงขลา
☐ ยะลา	☐ ปัตตานี
☐ นราธิวาส	

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่เห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

หลักธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
หลักประสิทธิภาพ 1.บุคลากรมีการวางแผน การกำหนดแนวทาง การตัดสินใจ ด้วยความรอบคอบ					
2.บุคลากรมีขั้นตอนการปฏิบัติงานมุ่งเน้นคุณภาพของผลงานเป็นสำคัญ					
หลักประสิทธิผล 3.บุคลากรปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุพันธกิจที่วางไว้					
4.บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด					
หลักการตอบสนอง 5.บุคลากรมีการจัดส่งรายงานงบการเงินให้ผู้เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาที่กำหนด					
6.บุคลากรจัดทำบัญชีโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้องเป็นหลัก					
หลักการรับผิดชอบ 7.บุคลากรจัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินงานให้ประชาชนรับทราบทุกปี					
8.บุคลากรเอาใจใส่ต่อการดำเนินงานในหน้าที่ของตนอย่างเที่ยงตรงและเป็นธรรม					
หลักเปิดเผยโปร่งใส 9.หน่วยงานมีการเปิดเผยผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบโดยผ่านสื่อต่างๆ					
10.หน่วยงานมีการตรวจสอบภายในที่เข้มแข็ง และโปร่งใส					
หลักนิติธรรม 11.บุคลากรมีการปรับ/เปลี่ยน ระเบียบ การทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และยอมรับของสังคม					

หลักธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
12.บุคลากรมีการปฏิบัติงานเป็นไปตามข้อบัญญัติ / ระเบียบ / ข้อบังคับ					
หลักเสมอภาค					
13.ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อบุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียม โดยไม่เลือกปฏิบัติ					
14.ผู้บริหารมีการแจ้งให้ทราบถึงโครงการสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ อย่างทั่วถึง					
หลักการมีส่วนร่วม					
15.ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย					
16.ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงาน และแก้ปัญหาต่างๆ					
หลักกระจายอำนาจ					
17.ผู้บริหารมีการตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ					
18.ผู้บริหารมีการมอบหมาย กำหนดหน้าในการดำเนินงานอย่างชัดเจน					
หลักคุณธรรม/จริยธรรม					
19.การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างซื่อสัตย์ สุจริต ที่เที่ยงตรงและเป็นธรรม					
20.บุคลากรมีการดำเนินงานด้วยความเสียสละ อุทิศตนเพื่อส่วนร่วม					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่เห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ความรู้ความสามารถของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ทักษะด้านความรู้					
1. บุคลากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในความรู้พื้นฐานด้านบัญชี					
2. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงินและการบริหารจัดการทางการเงินเป็นอย่างดี					
3. บุคลากรมีความเข้าใจถึงหลักการจัดการแบบต่างๆ และบริหารงานที่สามารถปรับตัวเข้าสู่ยุคสมัยใหม่ เพื่อประเมินหลักการบริหารงานของหน่วยงานที่ดี					
4. บุคลากรมีความสามารถในการวางแผน วิเคราะห์ข้อมูลด้านบัญชีอย่างเป็นระบบ					
5. บุคลากรมีการเพิ่มระดับความสามารถในการทำงานด้านบัญชี โดยการเรียนรู้สิ่งรอบตัวตลอดเวลา					
6. บุคลากรมีความสามารถในการคิด อ่าน เขียน เพื่อสร้างความเข้าใจในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี					
7. บุคลากรมีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ด้านบัญชีการเงิน และระบบสารสนเทศมาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน					
8. บุคลากรมีการพัฒนาความรู้ด้านบัญชี โดยการอบรมและการศึกษาจากสถาบันการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำมาปรับใช้ในการจัดทำงบการเงิน					
ทักษะด้านวิชาชีพ					
9. บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การวางตัวเป็นกลาง และมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน					
10. บุคลากรมีความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหน่วยงานและเพื่อนร่วมงานทุกคน					
11. บุคลากรมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานด้านบัญชีด้วยความโปร่งใส เป็นอิสระและซื่อสัตย์สุจริต					

ความรู้ความสามารถของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
12.บุคลากรมีการนำเสนอและแสดงผลในทัศนคติของตนเองอย่างมีระบบทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน					
13.บุคลากรมีความรู้ในการเลือกและจัดลำดับความสำคัญของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด					
14.บุคลากรมีการสื่อสารทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ตลอดจนเทคนิคในการนำเสนอเป็นอย่างดี					
15.บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานเป็นทีมกับกลุ่มคนที่มีวัฒนธรรมและการใช้เหตุผลที่ต่างกัน					
16.บุคลากรมีความรู้ความสามารถในสิ่งที่ตนเองกระทำในการสร้างความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป					
17.บุคลากรมีความสามารถในการระบุปัญหาและแก้ไขปัญหาที่มีลักษณะแตกต่างกัน โดยนำความชำนาญการใช้					
18.บุคลากรมีความสามารถในการวิเคราะห์ และการสร้างแนวคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เหตุผลและแนวทางในการทำงาน					
ทักษะด้านจรรยาบรรณ					
19.บุคลากรมีการสร้างความมั่นใจให้กับหน่วยงานต่างๆ และประชาชนที่จะได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรมและมีศักยภาพ					
20.บุคลากรมีความรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและเสียสละเวลาเพื่อส่วนร่วม					
21.บุคลากรมีหลักความประพฤติอันเหมาะสมซึ่งแสดงถึงจริยธรรมในวิชาชีพ					
22.บุคลากรมีการรักษาชื่อเสียงและการส่งเสริมเกียรติยศของวิชาชีพนักบัญชี					
23.บุคลากรมีการปฏิบัติเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและส่งเสริมความสามัคคีในคณะ					
ทักษะด้านประสบการณ์					
24. บุคลากรมีการนำประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี แนะนำให้คำปรึกษาแก่บุคคลอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี					

ความรู้ความสามารถของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
25.บุคลากรมีประสบการณ์และความชำนาญด้านงานบัญชีเป็นอย่างดีสามารถพัฒนาและแก้ไขได้					
26.บุคลากรมุ่งเน้นการปฏิบัติงานด้านบัญชี และด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพให้สูงขึ้น					
27.บุคลากรมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานในการเป็นนักบัญชีที่ดีและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพงบการเงิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่เห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

คุณภาพงบการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ความเข้าใจได้					
1.หน่วยงานให้ความสำคัญกับการจัดทำงบการเงินที่มีรูปแบบที่กำหนดตามมาตรฐานการบัญชี					
2.หน่วยงานจัดทำงบการเงินที่เหมาะสมและสามารถนำไปวิเคราะห์ เพื่อประเมินเหตุการณ์ในอนาคตได้					
3.หน่วยงานนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอย่างเพียงพอ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ					
4.หน่วยงานให้ความสำคัญกับรายละเอียดประกอบงบการเงินในงบการเงินเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจได้ง่าย					
5.หน่วยงานแสดงหมายเหตุประกอบงบการเงินแต่ละรายการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน					
ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ					
6.หน่วยงานมีการจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจในครั้งก่อน เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารในอนาคต					
7.หน่วยงานให้ความสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน					
8.หน่วยงานมีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจในการแก้ไขในปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องได้					
9.หน่วยงานมีการเตรียมข้อมูลที่จะช่วยในการคาดคะเนหรือยืนยันข้อผิดพลาดของผลการประเมินในปีที่ผ่านมา					
10.หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับข้อมูลที่จะส่งผลกระทบต่อ การประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของหน่วยงาน					
11.หน่วยงานมีความรับผิดชอบในการจัดทำงบการเงินทันต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์					

คุณภาพงบการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ความเชื่อถือได้					
12.หน่วยงานมีการบันทึกเกณฑ์คงค้างที่สามารถตรวจสอบได้					
13.หน่วยงานจัดทำงบการเงินเป็นตามเนื้อหาและความเป็นจริงด้านเศรษฐกิจ					
14.หน่วยงานให้ความสำคัญกับการนำเสนอข้อมูลที่ครบถ้วน และสามารถตรวจสอบได้จากบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยความโปร่งใส					
15.หน่วยงานจัดทำงบการเงิน โดยปราศจากวัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง					
16.หน่วยงานจัดทำงบการเงิน โดยใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวัง และคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ร่วมกัน					
17.หน่วยงานจัดทำและนำเสนองบการเงินได้ทันเวลา และเที่ยงตรง เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ					
การเปรียบเทียบกันได้					
18.หน่วยงานให้ความสำคัญกับการจัดทำงบการเงินที่อยู่ในช่วงระยะเวลาเดียวกันทุกสิ้นปีงบประมาณ					
19.หน่วยงานยึดถือแนวทางปฏิบัติตามวิธีการที่ใช้ในสิ้นงบประมาณที่ผ่านมา					
20.หน่วยงานต้องนำเสนอรายงานทางการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้ทราบถึงแนวโน้มของฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของหน่วยงาน					
21.หน่วยงานนำเสนอข้อมูลในงบการเงินเป็นลักษณะเดียวกันทุกสิ้นปีงบประมาณ					

